

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 20.

bb. 1. dobi istvánnak a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének beszéde

bs/rj bs

1965. augusztus 20.

elhangzott: augusztus 20-án a rádióban és a televízióban

kedves hallgatóim!

munka, gondok és az elért eredmények, az ország általános jó helyzete miatt érzett jogos elégedettség közben, annak az örömeben ünnepeljük népköztársaságunk alkotmányát. a fejlődéssel, aminek érdemén az ország egész dolgozó népe osztozik, munkánk nem lesz kevesebb, de annál nagyobb a felelősségünk, hogy amit elértünk, azt megőrizzük, jóra jót építsünk, hogy holnapjaink még szebbek legyenek. az év eredményeiben, tapasztalataiban összehasonlíthatatlanul több a jó, a megnyugtató, a reményt keltő, biztató elem, mint az olyanféle tanulság, amely a legkisebb mértékben bátortalanító, kedvetlenítő volna. ilyen körülmények között az alkotmányról való megemlékezés a népi hatalom zavartalan, szép és felemelő lelkesítő ünnepe.

/folyt.köv./

9.00 rj

10.24

- 1 -

l

bb. 1. / dobi istvánnak.....1. folyt./rj

munkáról és gondokról szoltam. mindannyian érezzük és élvezük szocialista építésünk sikereinek örömét, de tudjuk, hogy még távolról sem érkeztünk el azoknak a lehetőségeknek a határáig, amit új gazdasági, társadalmi rendszerünk, és hazánk adottságai, földünk gazdagsága, népünk szorgalma biztosít számunkra. eddigi eredményeinket világszerte elismerik, emlegetik, talán vannak, akik irigylik is. a párt, amely tudja, érzi a maga felelősségét és törekszik annak megfelelően cselekedni, mindig óvta a népet attól, hogy a dicséreteket túlértékeljük, elpihengessünk a megtett uton szerzett babérokon. éppen ennek az évnak a küszöbén hozott határozatot arról, hogy a munka termelékenységére, a technika és tudomány jobb kihasználására, a takarékosagra, a korszerűsítésre, az emberekben a felelősségérzet táplálására nagyobb figyelmet fordítsunk, a rendelkezésünkre álló erővel és javakkal okosabban gazdálkodjunk. az a bejelentés, hogy gondosan megvizsgálják a termelő munka, a vezetés, az igazgatás valamennyi területét, az egész nép egyetértésével találkozott. a tervek teljesítéséről, az ország helyzetéről a közelmúltban kiadott félévi jelentés, számtalan bizonyítékát tartalmazta annak, hogy a párt határozatát sikerült most is átvenni az életbe, és ha tovább haladunk a megjelölt uton, a jó eredmények szaporodni fognak.

gazdasági életünket súlyos elemi csapások érték, négy teljes hónapon át olyan veszedelmekkel kellett birkóznunk, amelyek talán száz évben egyszer érhetnek egy országot. a mód, ahogyan egyesíteni lehetett a nemzet és az ország erejét, a technikát és az embereket, ahogyan mi ezt a kegyetlen nehéz árvizi csatát az egész nép összefogásával megnyertük, tömörked tanulságot rejt magában és arra figyelmeztet, hogy amikor nagy dolgok forognak kockán, népünk legszebb erényei mozdulnak meg a közös érdekek szolgálatában. a tömegekben a lelkesedés tüzeit és a tettvágyat fellobbantani, az erőket szervezni és jó irányban, jó célokért felhasználni: a párt és az állam vezetőinek tiszteletreméltó feladata. általában említettem az elemi csapások kártételét. nem véletlenül, mert bár a károk megfigyelhető módon elsősorban a mezőgazdaságot érintették, amelyet a sok esőzés különben is nehéz helyzetbe hozott, az árvíz hatása az iparban, a közlekedésben s az élet egyéb területein is jelentkezett.

/folyt.köv./

9.05 f j

10.36

- 2 -

bb. 1. / dobi istvánnak.....2. folyt./rj

csodálatos példáival találkoztunk a szolidaritásnak, az egymásért való áldozathozatalnak, a segítségnek, önzetlenségnek, az együttműködésnek, s a jó eredmény sehol sem maradt el. a mezőgazdaság még soha sem kapott annyi segítséget összetorlódott feladatai megoldásához, mint az idén, s mindannyiunk öröme, amikor látjuk, hogy az ország kenyere ennyi természeti csapás után is biztosítva lesz.

gondjaink szaporításához nagymértékben hozzájárult a nemzetközi helyzet. az imperializmus minden bűne és lelkiismeretlensége együtt van az amerikaiak vietnami agressziójában: a nagyhatalmi gőg, a kisebb népek semmibevétele, az elszabadult zsarnoki ösztönök, a durva hatalmaskodás, a kegyetlenség, az elvadult embertelenség párosulva álszent szövegekkel szabadságról, demokráciáról, önrendelkezésről.

ami vietnamban történik, a világ népeinek igen nagy tanulság, - nekünk is. tisztelettel és együttérzéssel figyeljük a vietnami nép csodálatos szabadságharcát, amelyhez a szocialista tábor országai, - közöttük mi magunk is, szerényebb lehetőségeink szerint, - minden segítséget megadnak. minél jobban belemélyed amerika ebbe a szennyes háborúba, annál többet veszít a népek becsülésében. azonban a háború adottságával számolnunk kell, s azzal is, hogy már a világ békét veszélyeztetti. ezért kell törődnünk vele, figyelni eseményeit, fejlődését, s azért, mert a vietnami testvérnép sorsa, szenvedése nem közömbös nekünk. amikor a magunk szabadságát és szocialista rendszerünk vívmányait, eredményeit ünnepeljük, szívünk egész melegével köszöntjük azokat, akik a vietnami dzsungelben nemcsak magukért, hanem az imperializmustól fenyegetett minden nép védelmében ontják véréüket.

alkotmányunkat ünnepeljük, vele együtt szabadságunkat, függetlenségünket, s a népi hatalom évről-évre gyarapodó, szaporodó eredményeit. a nép hatalma és mindaz a sok szép gondolat, amit alkotmányunk magába foglal, az évek folyamán írott betűből élő valósággá vált. jövőnk tele van gazdag ígérettel, kezünkben vannak az eszközök és lehetőségek, hogy az ígéretek megvalósuljanak, hazánk és népünk javára, boldogságára. ezekkel a gondolatokkal köszöntöm a mai ünnepnapon minden kedves hallgatómat, egész népünket./mtl/

.-

le

9.10 r j

10.36

- 3 -

bb. 2. e m b a r g ó : pénteken 12 óráig!!!

bb. 2. elutazott hazánkból az arab Liga főtitkára

tné/rj sr cz 1965. augusztus 20.

abdel khalek hasszuna, az arab Liga főtitkára, aki péter jános külügyminiszter meghívására néhány napot hazánkban töltött, pénteken reggel elutazott budapestre. bucsuztatására a ferihegyi-repülőtérre megjelent mód péter, a külügyminiszter első helyettese, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt mohammed ibrahim, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

..-

bb. 3. a lottó nyerőszámai

tné/rj cz 1965. augusztus 20.

a sportfogadási és Lotto igazgatóság tájékoztatása szerint csillaghegyen a Lenárugyár művelődési házában szabadtéri színpadán megtartott lottosorsoláson a 34. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 12, 27, 41, 88 /mti/

..-

/
le. 30
11.50

-4-

le

bb 4. péter jános külügyminiszter augusztus 19-én miskolcon elmondott beszéde

-lm bs

1965. augusztus 20.

péter jános ünnepi beszédének bevezető részében borsod megye és miskolc város fejlődésével foglalkozott, majd az alkotmány jelentőségéről beszélt.

az időszerű nemzetközi kérdésekről, s hazánk nemzetközi kapcsolatairól szólva a külügyminiszter egyebek között hangsúlyozta: - a magyar népköztársaság külpolitikáját, pártunk és kormányunk külpolitikáját a magyar nép alapvető érdekei határozzák meg. ebből adódóan változatlanul elsőrendű feladatnak tekintjük a proletár internacionalizmus, a népek közötti barátság ápolását. a másik igen lényeges jellemzője külpolitikánknak - mondotta - a szocializmus, a nemzetközi munkásmozgalmunk egységének erősítése. a harmadik: az antiimperialista erővel, az ázsiai, afrikai országokkal való szövetség, a negyedik: a nyugati országokkal, a fejlett kapitalista országokkal a békés egymás mellett élés politikájának biztosítása. éppen most, amikor az imperializmus agresszivitása fokozódik, amikor az egyesült államok agresszív cselekményei Ázsiában, Afrikában, Latin-Amerikában mind gyakoribbak, megállapíthatjuk, hogy helyes volt a nemzetközi életnek az az elemzése, amelyet az 1957-es és 1960-as moszkvai nyilatkozat tartalmaz. a szocialista világrendszer országai a haladó erővel szövetkezve képesek arra, hogy fékentartsák az agresszív erőket. a jelenlegi nemzetközi helyzetre is alapjában véve az a jellemző, amit 1957-ben és 1960-ban a moszkvában tartott nemzetközi tanácskozásokon megállapítottak, hogy: míg az imperializmus létezik, s amíg termonukleáris fegyverekkel rendelkeznek, addig minden nemzetközi tevékenység, minden demokratikus erő fő feladata a termonukleáris háború veszélyének elhárítása.

ezt követően péter jános rámutatott, hogy a szocialista tábor országai a vietnami sujtó amerikai agresszió ellen három fronton harcolnak, s nem is eredménytelenül. az egyik a támogatásnak az a formája, amelynek célja a vietnami demokratikus köztársaság védelmi erejének növelése, a másik: szolidaritás dél-vietnami népnek felszabadító harcával, a harmadik pedig a nemzetközi diplomáciai tevékenység. nem kétséges, hogy abban a harcban, amely vietnamban folyik, az egyesült államok fog vereséget szenvedni, s minél később ismeri fel az egyesült államok, hogy a dél-kelet-ázsiai térségben számára katonai megoldás nincs, annál súlyosabb lesz presztizsvesztése, mondotta a külügyminiszter, majd hozzáfűzte: a jelenlegi helyzetben az egyesült államoknak nincs egyetlen olyan szövetsége sem, amely az egyesült államok délkelet-ázsiai politikáját teljes egészében támogatná.

/folyt.köv./

13.15/lm

14.00

- 5 -

me

bb 4. /péter jános....1.folyt./-lm

ami bennünket illet - folytatta - mi arra törekszünk, hogy a haladó erők összefogásának eredményeként az egyesült államok kénytelen legyen délkelet-ázsiai politikáját megváltoztatni és lehetővé tenni, hogy a vitás kérdések tárgyalások útján oldódhassanak meg.

péter jános ezután hazánk és ausztria kapcsolatával foglalkozott. hangoztatta: mivel egyetlen nem szocialista szomszédunk ausztria, a békés egymás mellett élés politikájának elvét elsősorban osztrák szomszédunk esetében érvényesítjük, úgy, hogy az megfeleljen a magyar népköztársaság érdekeinek, a nemzetközi munkásmozgalom, a szocializmus és a béke ügyének. örvendetes, hogy az osztrák és a magyar kormány képviselői között egyre gyakoribbak a találkozások, az eszmecserék, az együttműködés az élet különböző területein nyugati szomszédunkkal egészségesen fejlődik, s ez mindkét ország számára hasznos.

a külügyminiszter beszéde befejező részében megállapította, hogy nemzetközi kapcsolataink az utóbbi időben megerősödtek. a következő időkből minden téren úgy kell helytállnunk, hogy az a nemzetközi tekintély, amit megszereztünk, tovább erősödjék./mti/

--

bb 6. az aratás mellett már szántanak is győr megyében

vid hné-lm -cz

1965. augusztus 20.

győr megyében pénteken az idő, amely az idén annyi bosszúságot okozott az aratóknak, ezuttal kedvező volt. így a kombájnosok, kézikaszások kihasználták a lehetőséget, hogy mielőbb az utolsó ezer holdakról is letakarítsák a dus kalászatot. a munkával annyira előrehaladtak, hogy estére már csak mintegy kétnapi munkájuk maradt még a kombájnosoknak. ennél több lesz még a hátralevő napokban a kéziaratók dolga. ugyanis még mintegy tízezer hold vizes területről kell legalább takarmány céljára megmenteni a szemet.

nyeregbe szálltak a szántótraktorok vezetői is augusztus 20-án. mivel az aratás járulékos munkái, így a szalmalehuzás is meggyorsult, nagy ütemben láthattak hozzá a talaj forgatásához./mti/

--

13.35/- szb

-5-

14.08

me

bb 5. alkotmány ünnepi nagygyűlés békéscsabán

t hi-tz-ms/tm-gg szb bs

1965. augusztus 20.

a viharsarok székhelyén, békéscsabán az alkotmány ünnep tiszteletére nagygyűlést rendezett az mszmp városi bizottsága, a városi tanács és a hazafias népfront helyi bizottsága. a központi ünnepségen a megye csaknem minden helysége képviselte magát. a nagygyűlésre mintegy huszezren gyültek össze a város zászlókkal díszített főterén, hogy meghallgassák az ünnepség szónokát, kádár jánost, az mszmp központi bizottságának első titkárát. az ünneplők soraiban ott voltak a város szépen fejlődő ipari üzemének - köztük az ujonnan létesített és még mindig tovább épülő békéscsabai konzervgyárnak - dolgozói és a környékbeli termelészövetkezetek mintegy három és félezer főnyi tagságának képviselői, akikkel a nagygyűlés után a május 1. tsz-ben rendezett munkás-paraszt találkozón együtt ebédelt és szívélyes beszélgetést folytatott a központi bizottság első titkára.

békéscsaba lakossága, a nagygyűlés közönsége szívből jövő szeretettel köszöntötte a város vendégét és a nagygyűlés elnökségének többi tagját: pullai árpádot, a párt központi bizottságának osztályvezetőjét, klaukó mátyást, a békés megyei pártbizottság első titkárát, papp istvánt, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökét, szakmári gyulát, a hazafias népfront megyei bizottságának elnökét, valamint a diszemelvényen helyet foglaló városi vezetőket, a békéscsabai üzemek, vállalatok és intézmények képviselőit, a város iparának és mezőgazdaságának kiváló dolgozóit.

a nagygyűlést a himnusz hangjai után such jános, a békéscsabai városi pártbizottság titkára nyitotta meg, majd kádár jános emelkedett szólásra.

/kádár jános beszédét későbbi kiadásainkon közöljük/

kádár jános nagy tetszéssel fogadott beszéde után a nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

--

13.44/a

14.10

-7-

me

bb.7. időjárásjelentés

tr/a/-cz

1965. augusztus 20.

a meteorológiai intézet jelenti 1965 augusztus 20-án, pénteken délben:

főként nappali felhőképződés

európa középső-és keleti részei felett gyengén felhős, száraz, csendes időt okozva nagykiterjedésű leszálló légmozgás alakult ki. a szovjetunió európai területének északi felében ugyanakkor tovább tart a sarkvidéki levegő beáramlása és sokfelé okoz esős, hűvös időjárást. nyugat-európa térségében az atlanti óceán felől lépett be ma reggel a hűvös levegő egy hulláma és hatására franciaország nyugati felében, továbbá a benelux államok területén borult, esős lett az idő. a skandináv államok fölé enyhe levegő áramlik.

házánkban tegnap főként nappali felhőképződés volt, egy-két helyen esővel, vagy gyenge zivattal. a csapadék mennyisége általában egy milliméter alatt volt, csak mátraházán mértek 2-, nagykőnyiban pedig 5 millimétert. a nap a dunántul északnyugati felében és a budapest-békéscsaba vonaltól északra fekvő vidéken 7-12, az ország többi részén 5-8 órán át sütött. a hőmérséklet 24-29 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 9-14, a dunántul déli felében azonban egy-két helyen csak 15-17 fokig süllyedt.

ma délelőtt országszerte napsütéses, meleg idő volt. budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 21.0 fok volt, 0.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.

várható időjárás holnap estig: ma kevés felhő legfeljebb egy-két helyen előforduló gyenge záporosó, mérsékelt szél. holnap, a déli óráktól kezdve nyugat felől felhőátvonulások, a dunántul néhány helyen záporosó, zivatar. mérsékelt déli, zivatar idején megélenkül és északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 24-29 fok között. keleten egy-két helyen kevéssé 29 fok felett.

a duna vízállása budapestnél 342 cm. /mti/

13.50/a

14.40/l

- 8 -

me

bb 8. kiállítás nyílt pannonhalmán a főapátság műkincseiből

vid hné-lm -cz

1965. augusztus 20.

augusztus 20-án pannonhalmán a főapátság műkincseiből kiállítás nyílt. az európai híru könyvtár nagytermében két napig közszemlére tették ki a főapátság levéltárában őrzött régi okleveleket, közöttük a tihanyi apátság alapító oklevelét, istván király pannonhalmát kiváltságokkal felruházó levelét, lászló király korabeli leltárjegyzékét és a régi okmányok 13. századból való másolati könyvét. a műkincsek között kiállították az ősi egyházi kelyheket, az arany- és ezüst értékeket, valamint a díszes régi miseruhákat is. /mti/

--

bb 9. aranylakodalom nyiregyházán

vid tné szb -cz

1965. augusztus 20.

kedves családi esemény zajlott le augusztus 20-án nyiregyházán, a debreceni utca 33 számú lakásban. a 73 éves lukács istván, a helyi dózsa termelőszövetkezet tagja és felesége tóth mária tartotta aranylakodalomát. 1915 augusztusában kötöttek házasságot. a boldog házasságból 15 gyermek született, közülük 10 leány és 4 fiu ma is él. a ritka évfordulón 14 gyermekén és azok házastársán kívül 31 unokája és három dédunokája köszöntötte a munkában megöregedett házaspárt.

a vendégmereg oly nagy volt, hogy az egyébként szép, tágas lakás is szűknek bizonyult. az udvaron sátrat állítottak fel, amelyben mintegy nyolcvanán ülték körül a lakodalmi asztalt. /mti/

--

bb 11. tóth lászló utca kecskeméten

vid tné szb -cz

1965. augusztus 20.

kecskeméten a nemrég elhunyt tóth lászlóról, a város egykori haladószellemű polgármesteréről, az európai híru sakk-szakíróról nevezték el lakóházának utcáját. az avatóünnepséget pénteken délelőtt tartották. fehér sándor, a hazafias népfront városi bizottságának elnöke méltatta tóth lászló közéleti tevékenységét. /mti/

--

14.50/a

- 9 -

me

bb 10. panoráma-busz alkotmánynapra

vid tné szb -cz

1965. augusztus 20.

a pécsi közlekedési vállalat dolgozói sokszáz óra társadalmi munkával nyitott panoráma-buszt alakítottak ki egy félmillió kilométert futott ikarusz 31 típusú autóbusból. a szép, felújított panoráma-buszt alkotmánynap ajándékként augusztus 20-án adták át a város lakosságának. /mti/

--

bb 12. nemzetiségi nap tótszerdahelyen - kiállítás a zalai nemzetiségek életéről

vid tné szb -cz

1965. augusztus 20.

a zala megyei tótszerdahelyen nemzetiségi nap rendezésével köszöntötte alkotmányunk évfordulóját a megyében élő délszláv nemzetiségi kisebbségi lakosság. a határ mentén élő délszláv ajku lakosság találkozásánál ognyenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára mondott beszédet. a nemzetiségi nap alkalmával felcsendültek az ősi délszláv népdalok, a helyi táncgyűttesek pedig ugyan csak a nemzetiség ősi táncait mutatták be.

az alkotmányunk évfordulóján rendezett nemzetiségi napon kiállítás nyílt tótszerdahelyen. ez a nemzetiségi lakosság életét mutatja be a legrégebbi időktől napjainkig. a legkorábbi írásos dokumentumok 1300-ból valók, ettől az időtől kezdve különböző oklevelek regisztrálják a délszlávok életét. 50 táblán elevenedtek meg a délszláv lakosság szokásai, munkakörülményei, régi és mai munkaeszközei, lakás- és öltözködési kultúrája. valaha a halászat, a kender-termesztés és feldolgozás és az aranyosítás jellemezte e községek lakóinak életét. az aranyosástól, a mura hordalékának szitálásától gazdagságot reméltek, de csak ritkán csillant meg az arany a kavics között. ma már senki sem mossa a kavicsot, de az eszközök fennmaradtak. a nagyszabású kiállítás a zalai délszláv ajku lakosság megváltozott szépülő és gazdagodó életét mutatja be. településtörténeti tábláinak számadatai közül a legjellemzőbb: az öt délszláv lakta községben 160-an építettek modern, nagy családi házat az utóbbi években. /mti/

--

14.55 rjl

- 10 -

bb 13. a szegedi virágkiállítás nagydíjai - pálma a tizezredik látogatónak

vid tné szb -cz

1965. augusztus 20.

szegeden nagy sikernek örvend az ünnepi hetek egyik legszebb kiállítása, az ország jelenleg nyíló virágainak és dísznövényeinek seregszemléje: pénteken lépett be a kamara-színházi kiállítási helyiségbe a tizezredik látogató is, akinek jutalomképpen nagydíjat nyert szegedi haladás tsz-ben nevelt pálmát nyújtottak át.

sok csodálójára akadt egész nap az ötletesen összeállított virágcsodáknak: a turandot dóm előtti díszletképét ábrázoló gladiólsz-szirmoknak, a tündáliáknak, japán virágtaloknak, indiai lótuszoknak, kétméteres szangzaveriáknak, afrikai ibolyáknak.

a kiállítók ezen a napon vették át a zsüri által odaitélt értékes díjakat: nagydíjjal tüntették ki az ujszegedi haladás tsz-t elsősorban rózsák különlegességeiért, a budapesti sasad tsz-t edényes dísznövényeiért. a debreceni kertészeti vállalat különleges begóniáival, pálmáival, s izléses virágkötészetével egyaránt kiérdemelte a nagydíjat.

a kiállítást sok külföldi látogató felkereste, közülük többen - például csehszlovákok, jugoszlávok - megrendeléseket kívánnak kötni a bemutatott rózsák töveire, s tulipánhagymákra. nagy volt az érdeklődés a posta helyszínen forgalombahozott virágbélyegei iránt is. /mti/

--

bb 14. komócsin zoltán augusztus 19-én mohácson elmondott beszéde

szb la

1965. augusztus 20.

az ország gazdasági helyzetét elemezve komócsin zoltán elmondta, hogy a felszabadulás óta eltelt két évtized alatt sokat pótolunk évszázadok mulasztásaiból. természetesen ez a két évtized nem volt elegendő a múlttól örökölt gazdasági elmaradottság teljes felszámolásához. eddigi eredményeink azonban biztosítékát jelentik annak, hogy továbbra is gyorsan csökkentjük és történelmileg rövid idő alatt teljesen fel is számoljuk azt a szintkülönbséget, amely ma még a fejlettebb tőkés országok és közöttünk fennáll. /folyt.köv./

15.00/a

- 11 -

bb 14. /komócsin... 1. folyt./- szb

már most is elmondhatjuk azonban, hogy a mi társadalmi rendszerünk minden részletében különb, magasabb rendű a leggazdagabb tőkés államok társadalmi berendezkedésénél is. ez nemcsak abban mutatkozik, hogy nálunk mindenki emberi körülmények között élhet, hanem abban is, hogy az anyagi javakban az emberek méltányosan, a szocialista elvek alapján részesülnek.

- szocializmust építő munkánk eredményei olyanok - mondotta komócsin zoltán -, hogy néplünk bizalommal vállalja azokat a még meglevő átmeneti nehézségeket is - lakásgond, stb. - amelyek megoldása hosszabb időt igényel.

a továbbiakban az évszázad legnagyobb és leghosszabb ideig tartó árvizéről szólt:

- a veszély idején a hősiiesen védekező ember mellett ezuttal már ott volt a magasfoku technikai felkészültség, mindazok a gépek és eszközök, amelyeket a párt és a kormány bocsátott az árvíz elleni küzdelem rendelkezésére. az ember és a technika együttesen diadalmaskodott az árvíz felett. mohácson például a város kétharmada került volna huzamosabb ideig víz alá, ha a gátakat őrző tizezrek nem állják útját az ár pusztításainak. az egész társadalom összefogása sok tízmilliárdos kárt háritott el. leküzdöttük az árvíz közvetlen veszélyét és pótolni fogjuk az árvíz okozta súlyos károkat is. ez évi tervünket úgy teljesítjük, mintha semmiféle természeti csapás nem sujtott volna bennünket.

komócsin zoltán külön elismeréssel szólt a mohácsiak helytállásáról. a gyárak és a szántóföldek dolgozói azok helyett is vállalták a munkát, akik a gátakon védekeztek és még ilyen körülmények között is nagyszerű terméseredmények születtek. a mezőgazdaságban például a mohácsi járásban több ezer holdas területről 20 mázsás átlagtermést takarítottak be búzából, ami nemcsak országos, hanem világviszonylatban is figyelmet érdemlő. mindezért tolmácsolta a mohácsi dolgozóknak a központi bizottság és a kormány elismerését, köszönetét.

a nemzetközi helyzetről szólva komócsin zoltán elmondotta, hogy a vietnami nép csodálatos, hősi harcát a magyar nép támogatja és teljes szolidaritásáról biztosítja a vietnami népet. külön szólt a magyar-jugoszláv kapcsolatok pozitív alakulásáról, s hangsúlyozta, hogy e téren a jövőben újabb fejlődési lehetőségek állnak a két nép előtt.

a hallgatóság nagy tetszéssel, tapssal fogadta komócsin zoltán beszédét. /mti/

15.05/a

- 12 -

bb. 16. erdei ferenc augusztus 20-án szegeden elmondott beszéde

rj:bs

1965. augusztus 20.

az első új lisztből sült kenyér megszegése - kezdte beszédét erdei ferenc - a hagyomány szerint számadással jár együtt és ennek szükségét most is elevenen érezzük, hiszen ez az esztendő, amelynek derekán most jutottunk túl, bőven hozott izgalmas eseményeket, szép sikereket, örömeket, de gondokat, bajokat is.

- mezőgazdaságunkban a hideg, esős tavasz, a belvizek, az árvíz és a növényi kártevők elszaporodása kedvezőtlenül befolyásolta a növénytermelést. május végén a bevetett terület 320 000 katasztrális holddal volt kevesebb a tavalyinál és egy része júniusban még víz alá is került. ennek ellenére biztató jelek is vannak növénytermelésünkben, a kukorica, számos ipari növény és zöldségféle nagyon szépnek mutatkozik, jónak ígérkezik a szálastakarmányok termése, a rétek, legelők hozama.

- központi kérdésünk: az ország kenyere. a becslések megegyeznek ebben, hogy elegendő búzánk és rozsunk termett. az aratás vége felé közeledik, néhány megye, - s az első között csongrád - már befejezte ezt a nagy munkát. nem volt könnyű az idei aratás, az időjárás miatt sokhelyen olyan idősebb paraszt embereknek is kaszát kellett fogni, akik már maguk sem hitték, hogy erre szükség lesz. megkülönböztetett tisztelet illeti meg őket és mindazokat, akik az idei gabona-betakarításban derekas munkát végeztek.

- a cséplés jó része, a gabonafelvásárlás és raktárba szállítás zöme még hátra van. komoly erőfeszítés és körültekintő szervezés szükséges ahhoz, hogy a tervezett gabona-mennyiség központi készletbe kerüljön. ebben nagy a felelőssége a termelőszövetkezetek tagjainak és vezetőinek, valamint az állami párt- és társadalmi szerveknek és nem utolsósorban a népfront bizottságoknak is.

a népfront munkájáról szólva erdei ferenc hangsúlyozta a szocialista demokrácia fejlődésének fontosságát. ma már különféle fórumokon mindenki elmondja gondolatait, javaslatait, amelyekkel a napirenden levő feladatok megoldását elő kívánja segíteni.

/folyt.köv./

15.10/a

- 13 -

bb. 16. / erdei.....1. folyt./rj

magától értetődővé vált, hogy minden új feladatot alaposan át kell gondolni, s az arra legilletékesebbekkel meg kell vitatni a megvalósítás legjobb módszereit. ezzel is nő népünk politikai érettsége, kialakul a közéleti ember új típusa, aki nem öncélúan politizál, hanem érti szakmáját, becsülettel teljesíti kötelességét és ezen felül örömmel ajánlja fel a közösség szolgálatában véleményét, kritikáját és közreműködését, munkáját.

- népfrontmozgalmunknak is ez a hajtóereje. a mozgalom tevékenysége a sokféle helyi kezdeményezések nyomán új, meg új területekre terjed ki. a munkában új tapasztalatokat szerzünk. ezek nyomán a népfront bizottságai, a népfront-viták, ankétokon részvevő szakemberek egyre inkább a realitások figyelembe vételével vizsgálják a tennivalókat, kutatják fel és használják ki a helyi erőforrásokat. egyre több az olyan terv, amely nemcsak elkészül, hanem meg is valósul.

- alkotmányunk ünnepén a jogok gyakorlati megvalósulását, a munkás-paraszt szövetséget, a munkásosztálytól vezetett szocialista nemzeti egységet ünnepeljük, - mondotta befejezésül. eredményeink nagyok, de sok a tennivalónk is. társadalmunk valamennyi osztálya és számottevő rétege érdekelt a szocializmus teljes felépítésében és ez erősíti a nemzeti egységet. ez azonban nem jelent állandóan valami idillikus, családi összhangot. vitatkoznunk is kell egymással, küzdenünk a társadalmi gyakorlat mélyén meghúzódó egyes helytelen tendenciákkal, tulajdonságokkal és szokásokkal, amelyek gyakran olyan emberekben is megvannak, akik különben a szocializmus hívei. az elmúlt 20 esztendő alatt sok tapasztalatot szereztünk: ezek felhasználásával mind kevesebb hibával és mind több sikerrel erősíthetjük népünk egységét.

/mti/

15.15/a

- 14 -

bb 15. bezárta kapuit szegeden a nemzetközi eszperantó tábor

vid tné-lm -cz

1965. augusztus 20.

szegeden bezárta kapuit a nemzetközi eszperantó tábor, végetért a szeminárium, amelyen mintegy 200 külföldi - lengyel, szovjet, bolgár, román, jugoszláv, csehszlovák, ndk-beli, francia, belga, ghanai, kenyai - és 80 hazai eszperantista képezte tovább magát. a tiznapos továbbképzés alapján szombaton és vasárnap nyolcvan nyelvvizsgát és több mint ötvenen oktatói vizsgát tettek, a külföldi és hazai tanárokból álló bizottság előtt. pénteken ünnepélyesen kiosztott oktatói bizonyítványok nemzetközileg érvényesek az eszperantó nyelv tanítására.

a nemzetközi tábor lakói a tíz nap alatt a tanulás mellett a szórakozásra is időt szakítottak, egyebek között szépségkirálynőt választottak, s megtekintették a szabadtéri játékok több előadását. a tábor kollektívája végül javaslatot tett az unesco-nak és az eszperanto világszövetségnek, hogy jövőre szegeden rendezzék meg az eszperantista pedagógusok világkonferenciáját is./mti/

bb 17. hatvan különjáratu autóbust indítottak az ország különböző tájai felé nógrádból

vid tné-lm -cz

1965. augusztus 20.

egész autóbusz-karavánok indultak augusztus 20-a reggelén salgótarjánból, nagybátonyból és balassagyarmatról. ezeken a kiránduló járatokon mintegy háromezer bányász, kohász és üveggyári dolgozó utazott az ország legszebb tájai felé, hogy az ünnepeket üdülőben, kiránduló helyeken töltsék. csupán salgótarjánból 42 különjáratu autóbust béreltek a gyárak és üzemek szocialista munkabrigádjai. ezek legtöbbje egerbe, miskolctapolcára és siófokra indult, de több csoport látogatott el a dunakanyarba: visegrádra és esztergomba is. egy-egy autóbusz indult lengyelországba, csehszlovákiába és romániába is négynapos kirándulásra. kiránduló csoportok indultak különjáratokkal nagybátonyból és balassagyarmatról is. összesen 60 autóbusz indult nógrádból./mti/

15.20/a

- 15 -

bb 24. embargó: 19 h-ig!

kállai gyulának, a minisztertanács elnökének beszéde az universiadén

tm szb bs

1965. augusztus 20.

kedves vendégeink!
kedves barátaink!

a magyar népköztársaság kormánya, a sportszerető magyar nép nevében meleg vendégszeretettel köszöntöm budapesten a nemzetközi főiskolai világgjátékok, az universiade valamennyi részvevőjét.

örömünkre szolgál, hogy a nemzetközi egyetemi sportszövetség megtisztelő megbízásából most budapesten adhattak egymásnak találkozt a világ legjobb főiskolai sportolói.

házánkban, - mint önök is meggyőződhetnek róla - nagy népszerűségnek örvend a sport. száz- és százvezrek hódolnak e nemes szenvedélynek. a sportban mi nemcsak testedzést, de a népek közötti közeledés és barátság egyik eszközét látjuk, s valljuk, hogy a világ különböző nemzetei fiainak és leányainak ez a nemes vetélkedése a békét, a népek közötti barátságot erősíti.

a budapesti universiadén, - amely a legnépesebb az eddig megrendezett között - öt világrész 38 országának közel 2 500 sportolója vesz részt. különböző társadalmi rendszerű államokból jöttek, s minden bizonytal különböző életfelfogást és nézeteket képviselnek, de összefüzi őket a sportbarátság szelleme, s ezzel is a világ népeinek közeledését és egységét szolgálják.

/ folyt.köv./

15.30/a

- 16 -

bb. 24./ kállai gyulának..... folyt./szb

ezen a nagy nemzetközi sportversenyen rajthoz állnak, s a küzdőtérre lépnek világszerte ismert, kitűnő sportolók, hogy tovább öregbítsék hazájuk, népiük, saját maguk hírnevét. de elindulnak olyan fiatalok is, akik számára talán ez az alkalom ad első nagy lehetőséget, hogy nevüket a sport nemzetközi dicsőség-táblájára jegyezzék.

kivánom, hogy a budapesti universiade magas színvonalu, szép és sportszerű küzdelmet hozzon. érjenek el a sport érdemes, ismert mesterei újabb nagyszerű eredményeket, de legyen ez a verseny az új, fiatal tehetségek kibontakozásának és első nagy sikereinek színhlye is.

kivánjuk, hogy érezzék jól magukat házánkban, s az eredményes versengés mellett találjanak módot arra is, hogy megismerkedjenek a magyar főváros nevezetességeivel, lakóinak életével.

a sportban, a munkában, a tanulásban, s a magánéletben sok sikert, szerencsét és boldogságot kívánok minden részvevő sportolónak, edzőnek és vezetőnek.

a budapesti universiade küzdelmeit ezennel megnyitom. /mti/

15.30/a

- 17 -

bb 24. embargó: 19 h-ig!

kállai gyulának, a minisztertanács elnökének beszéde az universiadén

tm szb bs

1965. augusztus 20.

kedves vendégeink!
kedves barátaink!

a magyar népköztársaság kormánya, a sportszerető magyar nép nevében meleg vendégszeretettel köszöntöm budapestén a nemzetközi főiskolai világgjátékok, az universiade valamennyi részvevőjét.

örömünkre szolgál, hogy a nemzetközi egyetemi sportszövetség megtisztelő megbízásából most budapestén adhattak egymásnak találkozt a világ legjobb főiskolai sportolói.

házánkban, - mint önök is meggyőződhetnek róla - nagy népszerűségnek örvend a sport. száz- és százezrek hódolnak e nemes szenvedélynek. a sportban mi nemcsak testedzést, de a népek közötti közeledés és barátság egyik eszközét látjuk, s valljuk, hogy a világ különböző nemzetei fiainak és leányainak ez a nemes vetélkedése a békét, a népek közötti barátságot erősíti.

a budapesti universiadén, - amely a legnépesebb az eddig megrendezett közt - öt világrész 38 országának közel 2 500 sportolója vesz részt. különböző társadalmi rendszerű államokból jöttek, s minden bizonnyal különböző életfelfogást és nézeteket képviselnek, de összefüzi őket a sportbarátság szelleme, s ezzel is a világ népeinek közeledését és egységét szolgálják.

/ folyt.köv./

15.30/a

- 16 -

bb. 24./ kállai gyulának..... folyt./szb

ezen a nagy nemzetközi sportversenyen rajthoz állnak, s a küzdőtérre lépnek világszerte ismert, kitűnő sportolók, hogy tovább öregbítsék hazájuk, népük, saját maguk hírnevét. de elindulnak olyan fiatalok is, akik számára talán ez az alkalom ad első nagy lehetőséget, hogy nevüket a sport nemzetközi dicsőség-táblájára jegyezzék.

kivánom, hogy a budapesti universiade magas színvonalu, szép és sportszerű küzdelmet hozzon. érjenek el a sport érdemes, ismert mesterei újabb nagyszerű eredményeket, de legyen ez a verseny az új, fiatal tehetségek kibontakozásának és első nagy sikereinek színhlye is.

kivánjuk, hogy érezzék jól magukat hazánkban, s az eredményes versengés mellett találjanak módot arra is, hogy megismerkedjenek a magyar főváros nevezetességeivel, lakóinak életével.

a sportban, a munkában, a tanulásban, s a magánéletben sok sikert, szerencsét és boldogságot kívánok minden részvevő sportolónak, edzőnek és vezetőnek.

a budapesti universiade küzdelmeit ezennel megnyitom. /mti/

15.30/a

- 17 -

bb 18. megnyitották az európa híru építésmesterről, fellner jakabról elnevezett kilátótornyot tatán

vid j-lm -cz

1965. augusztus 20.

tatán, a kálvária-dombon a komárom megyei idegenforgalmi hivatal augusztus 20-án kilátótornyot nyitott. a tornyot fellner jakabról, a 18. századi európa híru építésmesterről nevezték el. a város 200 éves házainak többsége ugyanis az egykori nagy mester alkotása. a kálvária-dombon levő, eredetileg 1310-ben épült és a török dúlás alatt csaknem teljesen elpusztult kápolnát is fellner jakab tervei alapján, reneszánsz-barokk stílusban építették újjá.

a most elkészült kilátóba 162 lépcsőn jutnak fel a kirándulók. a 45 méter magas kilátóból szép kilátás nyílik messzi vidékre, jól látható innen például az almásfüzitői és a tatabányai ipartelep is.

a kálvária-dombon egyébként más érdekesség is várja a turistákat. itt van európa egyik legértékesebb geológiai emléke: a sziklafalon látható rétegsorok szinte egyedülállóan mutatják a föld geológiai kialakulását./mti/

--

bb 20. augusztusi növényfűrdő a duna-menti földeken - ünnepségek a bács megyei termelőségvetésekben

vid j-lm -cz

1965. augusztus 20.

bács megyében augusztus 20-ig legtöbb nagyüzemi gazdaságban elvégezték a nyári mezőgazdasági munkák zömét. százötven közös gazdaságban teljesen befejezték a gabona betakarítását. a csépelnyaló is kevesebb már a megyében, mint a múltévi kenyérünnepen volt. így a nyári mezőgazdasági idény alatt szinte minden vasárnapot munkával töltött dolgozók az alkotmány ünnepén pihentek, szórakoztak. legtöbb termelőségvetésekben közös ebédet főztek, s együtt töltötték a napot. a munka azonban nem mindenütt állt le, legtöbb helyen dolgoztak az öntözőgépek, s főleg a másodvetésű növények csapadékpótlását végezték. a vízbőség után már elkél a frissítő öntözés a duna-menti tsz-ek szántóföldjein és kertészeiben is./mti/

--

15.35/a

- 18 -

me

bb 19. újra megélnéült a balaton idegenforgalma

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

augusztus 20-án, a főszezon leglátogatottabb napjaira emlékeztető módon, újra megélnéült a balaton-vidék idegenforgalma. mintha a külföldi turisták is figyelembe vették volna a kettős munkaszüneti napot, már csütörtökön karavánokban érkeztek a gépjárművek ausztriából, csehszlovákiából és az ndk-ból. az idény-szálló szinte minden férőhelyét előre lefoglalták, de benépesültek a közismertebb sátoztáborok is.

a balatonra, a fürdésre és kirándulásra egyaránt alkalmas időjárás láttán, az ország távolabbi vidékeiről is özönlöttek a kirándulók. becslések szerint a tópart állandó vendégseregét mintegy százezer főnyi kiránduló egészítette ki. megteltek a strandok, zsúfoltak voltak a személyhajók, s a kompokon is alig győzték szállítani a tavon átkelő gépkocsis turistákat. akik tartózkodtak a balaton némileg lehűlt vízétől, többnyire badacsonyba, tinanyba és hévízre látogattak el, az idősebb korosztály hévíz gyógyfürdőjét vette birtokába. ezen a közkedvelt gyógyhelyen kicsinek bizonyultak az autó-parkolóhelyek, s az autóbuszok tucatjait már csak a mellékutcákon lehetett elhelyezni. azok a dunántúli termelőségvetések, amelyek már befejezték az aratást, népes csoportokat vittek bérelt autóbuszokon jutalomkirándulásra hévízre.

az alkotmány ünnep napján a balaton vidéke is bővelkedett eseményekben. a nagyszabású vitorlaversenyn kívül vizisi-bemutató szórakoztatta a vendégsereget. ezen a napon tartották meg a már hagyományos balaton távuszóversenyt is. élményt, szórakozást kínáltak a szabadtéri műsoros rendezvények, társasutazások és a balaton-felvidéki kirándulások. /folyt.köv./

le

15.45/a

- 19 -

bb 27. alkotmány napi nagygyűlés egerben

vid la/j szb bs

1955. augusztus 20.

egerben, a felszabadulás téren többezren vettek részt az alkotmány ünnepe alkalmából pénteken rendezett nagygyűlésen. az egybegyűlteket az mszmp heves megyei bizottsága, valamint eger városi és egri járási bizottsága nevében oláh györgy, a heves megyei pártbizottság első titkára üdvözölte, majd szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára mondott beszédet.

bevezetőben tolmácsolta a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának üdvözlését, majd így folytatta:

- a hatalmat a munkásosztály - a parasztsággal szövetségben - 16 esztendővel ezelőtt hódította meg véglegesen hazánkban. azóta a néphatalom megerősödött, megdönthetetlen és szocialista lett. az a szövetség, amely a munkásosztály és a dolgozó parasztság között létrejött, ma már elszakíthatatlan. ebbe a testvéri szövetségbe bevontuk az értelmiséget, a kispolgárságot, minden dolgozó becsületes embert. így vált a munkásosztály hatalma néphatalommá, amely hatalom erős és szilárd, mert az ország lakosságának óriási többsége támogatja.

az ünnepi szónok ezután példákkal, statisztikai adatokkal illusztrálta, hogyan gazdagodott az ország, amióta a nép vette kezébe a hatalmat.

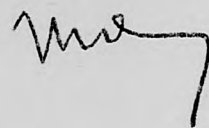
a központi bizottság titkára az osztályharc kérdésével foglalkozva hangsúlyozta, hogy az osztályharc most országunkban építőmunkát, versenyt jelent. versenyt a tőkés világgal, harcot a szocializmus teljes felépítéséért, a még erősebb hataloméért, a még gazdagabb országért. az osztályharc azért folyik, hogy a meglevő osztálytagozódás határai minél hamarabb elmosódjanak, s befejeződjenek az a folyamat, amelyről évszázadok óta legjobbjaink álmondtak: a szocialista nemzeti egység megvalósítása.

- pártunk a már ismert módszerekkel - vitatkozva, tanácsokat adva és kérve, meggyőző szóval, az emberek iránti tisztelettel, a vélemények tiszteletben tartásával - segíti ennek a nemzeti egységnek az erősödését, - mondotta szirmai istván, majd így folytatta:

/folyt.köv./

15.50/a

- 20 -

bb 27. /alkotmány napi... 1. folyt./- szb

- a nyugati tőkés világ propagandistái azt próbálják bizonyítani, hogy a mi rendszerünkben az embereknek nincs szabadságuk, magyarországon nincs személyes szabadság. bátran állíthatjuk, hogy ez nem felel meg a valóságnak. nálunk a hatalom nem idegenké, a hatalom erős és a népe. senki sem kiszákmányolt, senki sem kiszolgáltatott ebben az országban. nincs munkanélküli, nincs létbizonytalanság, a nép életszínvonalja emelkedik, jövője biztosított, a szocialista rendszer jogegyenlőséget nyújt. magyarország önálló, független állam. ebben az országban nincs idegen tőke, idegen érdekeltség sem az iparban, sem a mezőgazdaságban, sem bankjainkban, sem kereskedelmünkben. semmiféle tőkés politikai befolyás nem érvényesülhet hazánkban, belügyeinkbe senki bele nem szólhat.

beszéde további részében az előadó hangsúlyozta:

- az idei első félév eredményei azt mutatják, hogy országunk szerte megértették a központi bizottság decemberi határozatát, és annak végrehajtása eredményesen halad. elismerés illeti heves megye dolgozóit is azokért az eredményekért, amelyeket az iparban és a mezőgazdaságban az év első felében elértek, - mondotta, majd hozzátette: - az eredmények mellett van még gondunk, megoldásra váró feladatunk elég. vannak kiküszöbölendő hibáink, gyengeségeink a gazdasági életben, a nevelő munkában, a vezetés módszereiben.

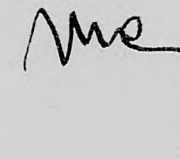
- a nyugati propaganda azzal csábítgat bennünket, hogy magyarország nyugati ország, nem a kelethez, hanem a nyugathoz tartozik. mikor nézett magyarország nyugat felé? jó száz esztendővel ezelőtt, a felvilágosodás korában, a francia forradalom idején, amikor az emberi haladás eszméjének zászlaját valóban ott, nyugaton tartották magasra. ez a zászló, az emberi haladás zászlaja azonban most keleten van. keleten van 1917, a nagy októberi szocialista forradalom óta. a nyugati világ az elhaló, a múlt, a keleti az új, a feltörekvő. a szocializmus a modern, a korszerű. mi magyarok a szocialista világhoz tartozunk, és nem fogunk visszafelé, nyugat felé menni.

- hajlandók vagyunk normális, tisztességes, elfogadható diplomáciai, kereskedelmi, gazdasági és kulturális együttműködést kiépíteni minden országgal. ennek egyetlen feltétele: vegyék tudomásul, hogy magyarországon szocializmus épül, s ez megváltozhatatlan, - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét szirmai istván. /mti/

--

16.00/a

- 21 -

bb 19. /ujra 1. folyt./ m

vonatok, autóbuszok, gépkocsik sokasága „öntötte”, az utasokat a déli part üdülőhelyeire is. több ezer somogyi termelőszövetkezeti tag töltötte az ünnepet a balatonon, a jól megérdemelt pihenését a nagy aratási munka után. síófokon, a balaton „fővárosában”, a szállodák, motelek külföldi vendégekkel teltek meg, s az ország különböző részéből érkezett kirándulók, külföldiek autóbuszai, gépkocsijai valósággal ellepték a parkolóhelyeket, utcákat, a déli órákban már alig lehetett üres helyet találni. a nagystrandon a déli órákban már több mint tizezren napoztak és fürödtek a kellemes, 21 fokos vízben. a szállodasor előtti víz tükrén a síófoki hajózási vállalat és a magyar vízisi szövetség igen nagy érdeklődéssel kísért vizisi-parádét rendezett. a szórakozóhelyeken, éttermekben is rekordforgalmat bonyolítottak le. élénk élet volt a hajóállomásokon is: állandó mentesítő járatot kellett indítani az északi partra kirándulókkal. /mti/

bb 21. falunap csákváron

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

a fejér megyei csákvár községben pénteken, az alkotmány ünnepén jól sikerült falunapot rendeztek, amelyen nagy számban vettek részt a környékbeli falvak lakói is. a kastélyhoz tartozó parkban, a szabadtéri színpadon délelőtt kulturális műsor szórakoztatta a közönséget, amelyen fellépett a jugoszláviai turnéról nemrégiben hazaérkezett fejér megyei népi együttes is. a falunap alkalmából egészségügyi, vadászati és bélyegkiállítás nyílt, és igen sok látogatója volt a tavaly augusztus 20-án megnyílt helytörténeti múzeumnak. délután változatos sportrendezvényekkel folytatódott a falunap eseményei. /mti/

bb 22. jó hangulatban, gazdag programmal ünnepelt augusztus 20-án a főváros népe - tizezrek a dunai vízi és légi parádén - telt ház a kirándulóhelyeken és a szabadtéri színpadokon

t di/hné/m/cz

1965. augusztus 20.

pattogó induló hangjára ébredt augusztus 20-a reggelén az ünnepi köntösbe öltözött főváros népe. vörös és nemzetiszínű lobogók erdeje diszitette az utcákat és tereket, s a 16 esztendő alkotmányt köszöntötték a kirakatokban és a házak homlokzatán a feliratok.

16.02/a/

- 22 -

/folyt.köv./

me

bb 22. /jó hangulatban, ... 1. folyt./ m

az 1. kerületben a tóth árpád sétányon, óbudán az árpád gimnázium előtt, az ujbudai szovjet emlékműnél, a 9. kerületi ferenc téren és még sok helyütt a városban, a legjobb hivatásos és műkedvelő együttesek mozart, strauss és más mesterek frissütemű, fülbemászó melódiáival fogadták a kapukon kirajzó tiz- és tizezreket, fiatalokat és idősebbeket, akik párosával vagy családstól kerekedtek fel.

csúcsforgalmat bonyolítottak le a közlekedési csomópontok. a ragyogó napsütésben sokan a népszerű kirándulóhelyek csábitásának engedtek. sűrű emberfolyam hömpölygött a budai hegyekbe, a római-partra induló autóbuszokhoz, villamosokhoz, s ostromlott vár képét mutatták a pályaudvarok. csupán a balatonra mintegy 50 szerelvény indult az ünnep reggelén a budapestiekkel. az édesapák és édesanyák népes hada gyermekei unszolásának engedett és a hűvösvölgyben, a városmajorban, a népligetben a margitszigeten, meg egybeült a báb- és egyéb műsorok élményét osztotta meg fiaival, lányaival. a madách téren kerékpár- és görkorcsolyaverseny pergett, grund labdarugó bajnokságot rendezett a ferencvárosi uttörőház, a 22. kerületben a dózsa györgy téren pedig érdeklődők népes serege csodálta az ifjú képzőművész-jelölteket, akik ezuttal az aszfalton örökítették meg élményeiket.

már jóval 10 óra előtt tiz- és tizezrek szorongtak a margit hid és a lánchid között a dunaparton, s gyönyörködtek a magyar honvédelmi sportszövetség, a hazafias népfront és a fővárosi tanács immár hagyományos augusztus 20-i vízi- és légi parádéjában. tiz órakor, amikor felcsendültek a himnusz hangjai, akár a „telt ház”, táblát is kitéhettek volna a rakparti lépcsőkre, s a környező házak ablakaiba, erkélyeire. az alkotmány-ünnep kiemelkedő eseményét megtekintette czinege lajos honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja és társadalmi életünk számos más vezető személyisége is. a parlament előtti tribünökön ott volt a főváros sok vendége is, köztük az universiade-n részvevő sportolók több csoportja is.

dóra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára ünnepi beszédében egyebek között hangsúlyozta:

- augusztus 20-a ragyogó jelképe a munkás-paraszt szövetség megvalósulásának, erősödésének, s kifejezője a megváltozott társadalmi viszonyoknak, amelyeknek talaján kibontakozott népünk felemelkedésének gazdag korszaka. augusztus 20-a az ember, az emberség ünnepe, annak bizonyossága, hogy az alkotmány hazánkban nem holt betű, hanem életünk törvénye, álmok, küzdelmek, célok, megvalósulása.

16.20/a/

- 23 -

/folyt.köv./

me

bb 22. /jó hangulatban ... 2. folyt./ m

a beszéd végén ötezer galamb röppent a magasba, mintegy jelképezve, hogy a főváros, az egész ország lakói a béke, a haladás oldalán állnak, majd máris rajthoz állt a nagyszabású nemzetközi motorcsónak-verseny mezőnye. csehszlovák, lengyel, osztrák, olasz, német és magyar sportolók, köztük több európa- és világbajnok vitt izgalmas küzdelmet egymással. zúgó taps köszöntötte a győzteseket, s máris újabb látnivalót kínált a program. sportrepülőgép érkezett, amelynek fedélzetén bogdándi tiber, a válogatott keret tagja bizonyította, hogy mestere a légiországutak „volánjának”, az evezősök következtek ezután, kajakosok, kenusok és más csónakok húztak el a nézősereg soraiban, versenyeztek: ki ér gyorsabban a margit hidtől a lánchidig.

újra műrepülés következett, majd a legbátrabbak, az ejtőernyősök „gombái”, rajzolódtak ki az égbolton, a fiatal sportolók rövid lebegés után a duna vizében kötöttek ki. fegyelmezett gyakorlatuk méltán érdemelte ki a soktizezres nézősereg elragadtatott tapsát, meleg ünneplését.

pillanatnyi megállás nélkül követték egymást a látnivalók, alig hogy vízre ért az utolsó ejtőernyős, máris megkezdődött az augusztus 20-i légiparádék talán legnépszerűbb programja: a balonvadászat. a sportrepülőök ezuttal is kitétek magukért, nagyszerű felkészültségre valló biztonsággal sorra találták el a lánchiditől felengedett léggömböket. bucsujuk után újra a duna csillogó tükre vonzotta magára a nézők tekintetét. az ünnepi tűzijáték pétárdái robbantak, - mindegyik lövedékből apró ejtőernyők, vörös- és nemzetiszínű zászlók bomlottak ki- és a vizen megkezdődött néphadseregünk uszó harckocsijainak, illetve páncélgépkocsijainak impozáns felvonulása. közben három hullámban lökhajtásos repülőgépek süvítettek felett a duna felett, majd megérkeztek az ünnepet köszöntő jelszavakat vontató gépmadarak, s a rákóczi-induló hangjaival véget ért az augusztus 20-i vízi- és légiparádé.

déli 12 órakor, amikor a dunán megkezdődött az uszó harckocsik és páncélgépkocsik felvonulása, kürtjel harsant a parlament előtti állami zászlónál, megkezdődött a zenés őrségváltás. százak álltak sorfalat a távozó és az érkező őrség kölcsönös tisztelgésének, a két parancsnok jelentésének, a pattogó katonaindulók hangjára az új őrség elfoglalta helyét a talapzatonál, a leváltott őrség pedig diszmenetben vonult el a zászló előtt.

16.25/a

- 24 -

/folyt.köv./

le

bb 25. a jó munka tudatával kirándultak a daraboshegyi tsz parasztok

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

vas megyében a daraboshegyi termelőszövetkezet tagjai elsőként végeztek az aratási munkával. a közös gazdaságban már hagyomány, hogy a nagy nyári munkák befejezése után augusztus 20-án, az alkotmány és az új kenyér ünnepén a tagság balatoni kiránduláson vesz részt. a tsz tagjai az idén is nyugodt lelkiismerettel készültek a magyar tenger partjára. éjt nappallá téve dolgoztak, s jó termést takarítottak be. biztatóak a kapás-vevényeik is. a mostoha időjárás többszöri kapálással próbálnak kifogni. a cukorrépájukat például már négyszer kapálták.

a szövetkezet tagjai a jó munka tudatával indultak pénteken reggel különautóbuszszal a balatonra, s a kétnapi megérdemelt pihenés után újult erővel látják majd ismét munkához. /mti/

-..-

bb 26. aratnak a somogyi földeken

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

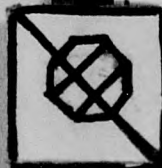
somogyban júliusban 16 nap volt csapadékos időjárás, s ez erősen hátráltatta a gabona betakarítását. augusztus 20-án a barcsi járás kivételével szétszórta, különösen a nagyatádi és a kaposvári járásban még majdnem háromezer holdnyi kalászos várta a betakarítást. gépek átcsoportosításával igyekeznek most meggyorsítani ezt a munkát, s alkotmányunk ünnepén is sok helyütt dolgoztak a kombájnosok és a traktorosok. az állami gazdaságok kombájnosainak országos versenyében első helyét tartó srakta sándor a kaposvári állami gazdaságban már napokkal ezelőtt végzett az aratással, de nem állt le, hanem a kaposfüredi aranykalász termelőszövetkezetnek segített a gabona betakarításában. augusztus 20-án már a répápusztai első öt éves terv tsz határában aratta és csépelte a búzát. több kombajn a renden levő és keresztetbe rakott kalászoszt csépelte, több mint száz erőgép pedig a tarlóhántást folytatta. nyitva tartott legtöbb gabonaátvevő-hely is, ahol szinte hétköznapi volt a forgalom. az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek gépi és fogatos járművei majdnem kétszáz vagon új termést szállítottak az állami raktárakba. /mti/

-..-

16.25/a

- 25 -

mo

bb 23. alkotmány napi ünnepségeken kapták meg kitüntetésüket az árvízvédelem baranyai legjobbjai

vid j-lm -cz

1965. augusztus 20.

a duna legjobban veszélyeztetett - mohácsi - szakaszt védő baranyai dolgozók legjobbjai alkotmány napi ünnepségeken kapták meg kitüntetésüket. a megyei tanácson palkó sándor, a megyei tanács vb elnöke 192 dolgozónak adott át kormányki-tüntetést, illetve „árvízvédelmi emlékérmét,,. mohácson rapai gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára párt-munkásoknak és 88 munkásörnek nyújtott át kitüntetésüket. a déldunántuli vízügyi igazgatóságon gombás lukács, az igazgató-ság vezetője összegezte a mohács és az országhatár közötti szakasz védőmunkáit: ezen a legkritikusabb szakaszon 47 000 üzemórát teljesítő száz földmunkagép bevetésével védték a 18 000 lakosu mohácsot, az 1 800 lakosu kölkedet és a mintegy 13 000 hold művelés alatt álló mezőgazdasági területet, és ezzel együtt védték a határos jugoszláv terület több községét is, ilyen arányu védekezésre hazánkban korábban soha nem volt példa. az igazgatóság épületében rendezett ünnepséggel egyidőben a barcsi és kaposvári szakaszmérnökségen összesen 490 dolgozónak adták át az „árvízvédelmi emlékérmét,, ezenkívül 135 000 forint jutalmat osztottak szét a védekezési munkák legjobbjai között./mti/

..-

16.406/a/

- 26 -

me

bb 29. pénteken országsszerte nagyszabásu szövetkezeti napokat rendeztek

vid tr-lm -cz

1965. augusztus 20.

a szövetkezetek somogy megyei központja és a kisipari szövetkezetek somogy megyei szövetsége augusztus 20-án nagyszabásu, egéssznapos műsossal egybekötött szövetkezeti napot rendezett balatonlellén a művelődési ház parkjában. már a korai órákban az érdeklődők százai nézték meg a kiállításokat, majd a mintegy 800 főnyi tömeg meghallgatta erdős józsefnak, az okisz elnökének ünnepi beszédét. az elnökségben többek között helyet foglalt szirmai jenő, a szövosz elnöke, szigeti istván, a somogy megyei pártbizottság titkára. erdős józsef beszédében elmondotta, hogy a magyar falvakban és városokban a felszabadulás után létrejött szövetkezeti mozgalmak megerősödtek és taglétszámuk meghaladja a három és félmilliót.

az ünnepi beszéd befejezése után szücs lászló, a balatonlellei termelőszövetkezet elnöke buzakalász-koszorut nyújtott át az ünnepi szónoknak és megszegte az új kenyeret. ezt követően a kisipari termelőszövetkezetek és a meszőv kiállítások megnyitására került sor.

déltől térzene szórakoztatta a közönséget, három órától a budapesti és orosházi spartacus országoshírű versenyzői tartottak sportműsort, majd a legjobb szövetkezeti kulturális csoportok és szőlísták mutatták be tudásukat.

a szövetkezeti nap hajnalig tartó bállal ért véget.

békés megyében

békésen /rendeztek/ nagyszabásu szövetkezeti napot/ a földművesszövetkezet járasi fiókjai lakberendezési és iparcikk-kiállítást nyitottak, a kőrösparti ligetben a kisállattenyésztő szakkörök mutatták be legszebb viziszárnyasait, baromfiakat, galambokat, pulykákat és egyéb aprójószágait. este nagygyűlés volt a községben, melyen boros gergely országgyűlési képviselő, a meszőv békés megyei elnöke mondott ünnepi beszédet.

veszprém megyében

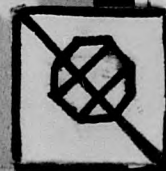
az alkotmány napi ünnepi programból a devecserben megtartott szövetkezeti nap emelkedett ki, ahol a földművesszövetkezetek és a kisipari termelőszövetkezetek rendeztek gazdag programot.

/folyt.köv./

17
16.45/a/

- 27 -

me

bb 29. / pénteken országszerte....1.folyt./-lm

devecserben ezen a napon a megyéből mintegy ötezren sereglettek össze, ahol a nagygyűlésen nánási lászló, az elnöki tanács tagja, a szövetség felügyelő bizottságának elnöke köszöntötte az ünnepség résztvevőit, a szervezetek nap programjában közreműködtek a veszprémi petőfi színház művészei és a szervezetek öntevékeny együttesei is.

a divatbemutatón kívül nagy érdeklődés kísérte az országos fodrász-verseny legjobbainak szereplését, ezen a napon a devecseri járási művelődési házban több kiállítást is megnyitottak, gazdag kiállítási anyaggal mutatkozott be a pápai építő- és lakberendező szervezet egyik dolgozója, takács sándor is, aki az iparművészet egyik új műfajának, a faágból faragott plasztikáknak a művelője, kiállították fejes sándor kovácsoltvas alkotásait, amelyek már a veszprémi vár műemlékein és a balatonparti vendéglátóegységekben nagy elismerést váltottak ki, első gyűjteményes kiállításával jelentkezett a szervezetek napon ferenczy imre dabronyi tsz-tag, aki 40 éve foglalkozik szobrászati alkotómunkával.

fejér megyében

a szervezetek megyei központja és a kisipari szervezetek megyei szövetsége pénteken rendezte meg velencén a 2. szervezetek fesztivált, a találkozón a megye szervezetek dolgozói vettek részt, a fesztivált toth gyula, a fejér megyei tanács vb elnökhelyettese nyitotta meg, majd egész-napos sport- és kulturműsor szórakoztatta a résztvevőket, az ünnepi műsorban a megye földművelésügyi kulturcsoportjain kívül neves fővárosi művészek is felléptek.

bács megyében

az alkotmánynap hagyományos szervezetek napot kiskunmajsán rendezték meg, a nagyszabású ünnepség színhelyére a megye minden részéről vonattal, külön autóbuszokkal érkeztek a vendégek, délelőtt brachna jános, a megye elnöke méltatta a szervezetek mozgalom fejlődését, jelentőségét, ezután egésznapos kulturális és sportrendezvényeken szórakoztak az összesereglett szervezetek tagok.

/folyt.köv./

16.55/a

- 28 -

bb 29. /pénteken országszerte...2.folyt./-lm

hajdu megyében

berettyóújfaluban mintegy 15 000 résztvevővel tartották meg az első nagyszabású megyei szervezetek napot, a nagygyűlésen bartolák mihály, a szövetség elnökhelyettese méltatta a nap jelentőségét, részt vett az ünnepségeken lengyel szervezetek küldöttsége is, ezen a napon adták át rendeltetésének berettyóújfaluban hajdu-bihar megye első emeletes vas-műszaki áruházát, a szervezetek nap kulturműsorában nagy sikerrel szerepelt a hajduszóvátai kodály-kórus és a sárrétudvari paraszt-kórus./mtl/

bb 28. ünnepi nagygyűlés szegeden

-lm -cz

1965. augusztus 20.

augusztus 20-án szegeden, az ujszegedi liget évszázados tölgyei, platánjai alatt mintegy kétszáz üzemből és vállalatból, valamint a helyi és környékbeli községek termelőszervezeteiből sokezer dolgozó gyűlt össze, az ünnepi nagygyűlés résztvevőit katona sándor, a hazafias népfront csongrád megyei bizottságának titkára üdvözölte, majd erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára mondott ünnepi beszédet.

/erdei ferenc beszédét mai bb 16. sz. kiadásunkon már közöltük./

erdei ferenc beszédét az ünneplő közönség nagy tetszéssel fogadta./mtl/

17.05/a

- 29 -

bb 30. szorgos munka a vasi földeken

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

a sok eső, árvíz, belvíz, a dőlt és gazos gabona nehéz helyzet elé állította az aratókat vas megyében. a gépállomási dolgozók és a termelészövetkezeti tagok azonban nem riadtak meg a nehézségektől, fáradságot nem kimélve, minden percet kihasználva, gépekkel-kézzel egyaránt vágják a gabonát. számos termelészövetkezetben az alkotmány napján is dolgoztak, már a kora reggeli órákban megkezdték a munkát. megindultak a kombájnok. a dőlt és vízzel öntött területekről kézi kaszával vágják a gabonát. több közös gazdaságban - mint például sorokpolányban, balogunyomban, jákon - alkotmányunk születésének évfordulóján végeztek az aratással. a kombájnok után nyomban hozzáfogtak a szalmalehúzáshoz is, hogy dolgozhassanak a szántógépek. megyeszerte nagy lendülettel végezték a hordást, cséplést és a szántást is. /mti/

bb 31. több tízezer vikendező a velencei-tó partján

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

a kettős ünnepen az időjárás is kedvezett a kirándulóknak: ragyogó napsütés és 25 fokos meleg fogadta a velencei-tó partjára érkezőket. már csütörtökön délután megkezdődött a forgalom, hosszú autókavánok haladtak a tóparti fürdőhelyek felé. pénteken pedig, mintha csak az utolsó nyári napokat akarták volna kihasználni, a kirándulók tízezerei özönlöttek el a fürdővonalokat és az országutat. óriási forgalmat bonyolított le ezen a „hétközbeni”, vikenden a tópart. „telt ház”, volt a kempingekben, s a táborokból kiszorult vikendezők a szigorú tilalom ellenére is felverték sátraikat a vízparton. a külföldiek is nagy számban „fedezték fel”, a tó és a vidék szépségeit, számos lengyel, cseh, osztrák s német gépkocsi érkezett a fürdőtelepekre. a délutáni órákban már a balatoni strandok forgalmával vetekedett az idegenforgalom, a part csak úgy tarkállott a napozók tízezreitől.

gondosan felkészültek a vendéglátóipari egységek is a kettős ünnepre, de olyan „rohamra”, mint amilyen pénteken volt, még a legidősebb pincérek sem emlékeztek. nyitástól zárásig zsufoltak voltak az éttermek, a presszók és a bisztrók, a kirándulók tömegtelen mennyiségű ételt és italt „pusztítottak el.../mti/

17.15/a

- 30 -

Me

bb 32. ifjúsági lakótelep építők ünnepi műszakja szolnokon

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

szolnokon a közelmúltban megkezdődött az első ifjúsági lakótelep építése, az ifjú házások otthonainak felépítéséhez messze-menő segítséget adnak a társadalmi és tömegszervezetek, valamint a hatóságok is. a fiatalok az ünnepek előtt bontásra váró épületet kaptak, amelynek anyagát sokoldalúan tudják hasznosítani a lakótelep építésekor. az üzemek, vállalatok kiszesei az ünnepekre brigádokat szerveztek, akik segítenek fiatal építőbarátaiknak az épületek bontásában. pénteken is 25-30 fű és lány bontotta a tancsics Mihály utcai épületet, ugyanennyien pedig tisztították a bontásból kikerült anyagokat. az ünnep első napján az ifjúsági brigádok több mint tízezer forint értékű munkával segítették a lakótelep építőit. /mti/

bb 33. nagy vendégjárás vas megyében

vid/j/m/cz

1965. augusztus 20.

augusztus 20-án, az alkotmány ünnepén is nagy vendégjárás volt vas megyében. az ország minden részéből - többek között békéscsabáról, szolnokról, szegedről, budapestről, pécsről, zalaegerszegről, tatabányáról, - külföldről főleg ausztriából, jugoszláviából, csehszlovákiából, lengyelországból, a német szövetségi köztársaságból érkeztek vendégek, különösen sokan keresték fel a nagy történelmi multu megyeszékhelyet: szombathelyt, s az ország legkisebb, de műemlékekben nagyon gazdag városát: Kőszeget.

a kirándulók, a vendégek szombathelyen főleg a sok római kori emlékekkel, a 2000 éves világhírű isis-szentélllyel, a romkerttel, Kőszegen a jurisics-várral s a több mint 120 műemlék- és műemlékjellegű épülettel, valamint az új létesítményekkel ismerkedtek.

sok kiránduló kereste fel a festői szépségű Kőszegi-hegyeket. telt ház volt a királyvölgyben, a szabó-hegyen, bozsokon, velemen és a büki gyógyfürdőben is. /mti/

17.22/- szb

-31-

d

Me

bb 35. a szép magyar szó ünnepe szombathelyen

vid j-lm -cz

1965. augusztus 20.

pénteken este szombathelyen, az ifjuság házában a szép magyar szó ünnepe címmel irodalmi műsort rendeztek. a műsort a vas megyében élt vagy a vasi földről származó írók, költők műveiből devecseri gábor kossuth-díjas költő állította össze és huszár klára rendezte. a nagy érdeklődéssel kísért irodalmi műsor felölelte a pannon líra legszebb alkotásait tinódi lantos sebestyéntől veöres sándorig./mti/

..-

bb 36. bucsu-tábortüzek a somogyi ifjusági építőtáborokban

vid j-lm -cz

1965. augusztus 20.

somogy megye öt önkéntes ifjusági építőtáborában az ünnepi műszak befejeztével, augusztus 20-án véget ért a két hónapra tartó szorgalmas munka. négy váltásban az ország különböző tájairól idesereglett több mint ötezer közép- és főiskolás fiatal vett részt az állami gazdaságok gyümölcsösökben, kertészetekben az időszerű tennivalókban, valamint a fiúk a 7-es számú balatoni műút építésében. a lelkes fiatalok derekasan helytálltak, nem egyszer az időjárás szeszélyeivel is dacolva, teljesítették a rájuk bízott feladatokat. augusztus 20-án este ünneplőbe öltöztek a táborok lakói, kigyúltak a bucsu-tábortüzek, s hangulatos kis műsorokban elevenítették fel az itt eltöltött két hét szép emlékeit, amelyen résztvettek a somogy megyei kisz bizottság és állami gazdaságok képviselői is. ők megköszönték a fiatalok segítőkészségét, majd a legjobb brigádoknak jutalmakat osztottak szét. amikor kialudtak a tábor-tüzek, bevonták a zászlókat, s az új ismerősök, kedves barátok a „jövő évi viszontlátásra”, bucsuztak el egymástól. /mti/

..-

18.30/a

- 32 -

me

bb 34. vidéki nepségek az alkotmány napján

ö tf/ vid/tr/m/cz

1965. augusztus 20.

augusztus 20-án az ország minden vidékén gazdag programmal ünnepelték az alkotmány törvénybe iktatásának 16. évfordulóját. a megyék központi nagygyűlésein a párt és az állami élet vezető személyiségei, országgyűlési képviselők méltatták azt a történelmi eseményt, amikor országunk először kapott olyan alkotmányt, amely a nép akaratát fejezi ki. a járások, a városok, a községek ünnepeit sokhelyütt új létesítmények, közintézmények, termelő egységek, iskolák, művelődési házak felavatásával kapcsolták egybe. a felszabadulás utáni fejlődésre visszatekintő helytörténeti kiállítások egész sorát nyitották meg augusztus 20-án, számos vidéken a közös gazdaságok rendeztek bemutatókat terményeikből. az alkotmány napi kulturális műsorokat, szabadtéri előadásokat, munkás-paraszt összejöveteleket, aratóbálokat és azokat az eseményeket, ahol új búzából sültött kenyeret szegtek az ünnepen. - igencsak nehéz lenne összeszámolni.

szabolcs-szatmár megye

65 nyírségi községben tartottak ünnepi összejövetelt. a megyei nagygyűlést nyíregyházán a szabadtéri színpadnál rendezte a népfront-bizottság és a városi tanács. a népi összejövetelen koncz károlynak, a megyei népfront-bizottság titkárának megnyitója után benkei andrás belügyminiszter mondott ünnepi beszédet. délután a nyíregyháziak ezrei vonultak a sóstó partjára, ahol a szabadtéri színpadon a város öntevékeny művészegyüttese adtak zenés-táncos műsort.

erdei lászlóné, az mszmp központi bizottságának tagja, a magyar nők országos tanácsának elnöke szólott a mándoki dolgozók nagygyűlésén megjelentekhez. tiszalökön orosz ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, balkányban gombás sándor, a megyei pártbizottság titkára, mátészalkán a megyei pártbizottság másik titkára, káliai sándor volt az ünnepi szónok; a vásárosnaményi és gergelyiugornyai dolgozók együttes gyűlésén - a tiszaparton - szegedi józsef, az mszmp központi bizottságának munkatársa mondott beszédet.

baktalórántházán a járás ifjumunkásai és tanulói adtak találkozót egymásnak; ifjusági napot tartottak jánkmajtison, kölcsén, valamint több más községben is. először rendeztek a megyében nagyszabású tanyanapot - balkány-kocogtanyán; 25 településről jöttek ide a résztvevők. a fennállásának 40. évfordulóját ünneplő kemecsei önkéntes tűzoltó egyesület új szertárat vett birtokába, kisvárdán szélesvásznúvá alakított filmszínházat, aranyosapáti-ban mozi, ura községben művelődési házat avattak.

18.40/a

- 33 -

/folyt.köv./

me

bb 37. kádár jános alkotmány ünnepi beszéde békéscsabán
szb bs 1965. augusztus 20.

tisztelt elvtársak! kedves elvtársnők!

hálásan köszönöm a szives fogadtatást. engedjék meg, hogy szívből köszöntsem nagygyűlésük valamennyi részvevőjét, békéscsaba dolgozó népét.

kedves elvtársak! ma, augusztus 20-án, amikor a magyar népköztársaság alkotmányát ünnepeljük, tisztelettel emlékezünk a magyar államot megalapító istván királyra és még nagyobb tisztelettel, teljes szívünkkel köszöntjük az új munkásállamot megalapító magyar népet és alkotmányát. /nagy taps./

ma ünnepelünk. életünk törvénye azonban a munka, társadalmunk a munka társadalma. de munka közben is jó és szükséges néha megállni és ünnepelni azt, ami arra méltó. ezen az augusztus 20-án egyben szabadságunk 20. évfordulóját is ünnepeljük, azét a szabadságét, amelyet az érte küzdő magyar harcosok nemzedékeinek küzdelmei után szovjet testvéreink hatalmas áldozatával nyert el a dolgozó nép. ezen a napon is tisztelettel és hálával gondolunk azokra a szovjet harcosokra, akik ezen a földön meghaltak a népek, a magyar nép szabadságáért. testvéri szeretettel gondolunk barátunkra és szövetségesünkre, a szovjet népre, annak kommunista pártjára és kormányára.

Magyar
ünnepeljük a nép hatalmát. ez a hatalom sok évszázados keserves és nehéz küzdelem eredményeként született. ünnepeljük szocialista társadalmi rendünket, amelyre azért lehetünk büszkéek, mert miután a szovjet hadsereg segítségével felszabadultunk, a mi népünk is becsülettel megvívta a maga harcát, elsöpörte a kizsákmányoló rendjét, annak minden maradványát és megvetette a kizsákmányolástól mentes, szocialista társadalmi rend alapját.

ünnepeljük független és szabad hazánkat, mert a nép szabadságával együtt évszázados elnyomatás után visszanyertük nemzeti függetlenségünket is.

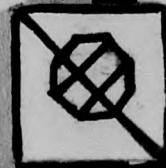
elvtársak! alkotmányunk írásba foglalja minden lényeges kívánmányunkat. legsajátosabb vonása, - szocialista rendünk és népi hatalmunk leglényegesebb vonása -, hogy társadalmunk a munka társadalma, hogy nálunk nem élhet egyik ember a másik ember kizsákmányolásából. népünk birtokába vette a termelési eszközöket, a gyárakat, a földet és mindazt, ami a termeléshez szükséges és amit munkánkkal megteremtünk, az a népé, az ország gyarapodását szolgálja.

/folyt.köv./

18.43/szb

-34-

Me

bb 34. /vidéki ... 1. folyt./ m

heves megye

honvédzenekar ébresztője köszöntötte pénteken reggel eger lakóit. az idén sem hiányzott a város programjából az augusztus 20-i hagyományos lovasparádé. a helyi rákóczi tsz-ben új művelődési terem avattak. tarnaméra lakossága az alkotmány ünnepével párhuzamosan e napon emlékezett meg a falu fennállásának 600. évfordulójáról.

békés megye

békéscsabán a délelőtti központi nagygyűlés után a május 1. termelészövetkezetben többszáz résztvevővel munkás-paraszt találkozó tartottak. a széchenyi ligetben nagy tetszéssel, tapsal kísért műsorban lépett fel az európai békéscsabai balassi táncgyűttes - valamint a napsugár bábgyűttes. a sportpályákon barátságos vetélkedőkkel magyar és jugoszláv sportolók mérték össze ügyességüket.

ünnepi tanácsulással emlékeztek meg ujkigyóson - a hajdani grófi birtokon - a község alapításának 150. évfordulójáról. „történelmükről”, a helybeliek gazdag anyagu dokumentációs kiállítását válogattak össze. a gyulai várban pénteken két érdekes kiállítás nyílt - az egyik a vár történetéről számol be, a másikon meteorológiai mérőműszereket láthatnak az érdeklődők.

baranya megye

a városokon kívül baranya több mint 300 községében volt alkotmány napi ünnepség. tíz helyen nyitottak mezőgazdasági, illetve képzőművészeti kiállítást. vémenyden, királyegyházán törpevizművet, mohácson emeletes áruházat avattak. új játékokat vehettek birtokukba 14 éven aluli „állampolgárok”, az alkotmány-évfordulón. ötven termelészövetkezetben, illetve gyárban volt munkás-paraszt találkozó, naphosszat vidám műsorok peregtek a megye 300 művelődési házában.

fejér megye

négy év félmillió forintos költséggel létesített új művelődési házat - benne 350 férőhelyes színháztermet, klubhelyiségeket, könyvtárat és olvasót - látogathatnak augusztus 20-tól sárbogárd lakói. hasonló kulturális intézménnyel gazdagodott hantos község is. a megye ünnepi programjának színes-forgatagos eseményei voltak a falunapok.

dunaujvárosban

első szocialista városunk munkásai és mezőgazdasági dolgozói a vörös csillag termelészövetkezetben rendezték alkotmány-napi közös ünnepségüket. nics jános martinász, az acélmű főolvasztára, a városi népfrentbizottság alelnöke mondott beszédet. ezután átvette nyulí györgy tsz-elnöktől a parasztság jelképes ajánlókát a munkásságnak: új búzából sült óriási kenyeret. este a termelészövetkezet vezetősége és tagjai vacsorán látták vendégül a dunaujvárosiak munkás-kollektíváját, a vasmű és más gyárak dolgozóit, akik segítettek az aratás és a cséplés gyors elvégzésében.

/folyt.köv./

Me

18.51/szb

-35-

bb 37. /kádár jános... 1. folyt./- szb

alkotmányunk kimondja, hogy a munkához mindenkinek joga van, de a munka egyben kötelesség is. elvárjuk és megköveteljük, hogy minden egészséges, munkaképes ember dolgozzék. engendjük meg, hogy ezen az ünnepi gyűlésen is utaljak arra, hogy husz év története azt mutatja, az emberek egy része emberi gyöngeségből mindig előbb megtanulja, mihez van joga, mint azt, mi a kötelessége. ezeknek az embereknek még az ünnepen is emlékeztetükbe kell idéznünk, hogy mindazok a jogok, amelyek alkotmányunkban írva és a valóságban biztosítva vannak, csak azokat illetik meg, akik kötelezettségeiknek is eleget tesznek.

a felszabadulás óta eltelt husz esztendő alatt a magyar nép óriási lépéseket tett a fejlődés útján és hatalmas eredmények születtek. a magyar ipar hatszor annyit termel, mint 1938-ban és a magyar mezőgazdaság is mintegy harmadával termel többet, mint a háború előtt.

a nép eredményei azonban nemcsak a termelésben jelentkeznek. a fejlődés az élet minden területén hasonló képet mutat. jellemzésül arról az előrehaladásról szólok, amely a magyar nép művelődésében ment végbe. nálunk most a nyolc osztályos általános iskola ingyenes és kötelező és el is végzik a gyerekek. a nyolc általánost végzett fiatalok kétharmada ipari tanuló iskolában, középiskolában, vagy más intézményekben tovább tanul és a középiskolát végzett gyermekek jelentős része egyetemre és főiskolára kerül. ha ezeket a korosztályokat, a tanuló ifjuság és a felnőtt tanulók hatalmas seregét összeszámoljuk, azt látjuk, hogy több mint kétmillió ember tanul. így az élet anyagi feltételeit biztosító termelés és a művelődés tekintetében egyforma fejlődésről beszélhetünk.

aki visszaemlékszik népünk szenvedéseire, tudja, hogy az éhség, a nyomor és a megaláztatás mellett talán az volt a legfájdalmasabb, hogy a nép legtehetségesebb gyermekei elkallódtak, a szülők nem tudták taníttatni gyermekeiket. erre emlékezve megfelelően értékelhetjük azt, amit az iskoláztatásban és a képzésben elértünk.

régen dolgozó népünk százezrei éheztek, rongyokban jártak, nem volt egy becsületes ünneplő ruhájuk. a dolgozó ember az országutak vándora volt, mert még a munka sem volt mindig biztosítva. a kis birtokkal rendelkező parasztembert is örökre fenyegette az árverés és a tönkremenés, s nagyon gyakran szólt a végrehajtó dobja a szegényparaszti, kisparaszti házak udvarán.

/folyt.köv./

18.57/szb

19.10

-36-

bb 37. /kádár jános... 2. folyt./- szb

ma van munka és a munkáért tisztességes kereset jár. van ingyenes betegbiztosítás, öregségi biztosítás, fizetett szabadság és számos más vívmány. hozzá tartozik a képhez az is, hogy népünk újságot olvas, rádiója van, és rohamosan terjed a televízió. mindezt egybevetve, merem mondani, hogy dolgozni ugyan kell, de a munkáért tisztességes kereset jár, és meg lehet élni.

amikor tegnap errefelé jöttem, láttam az egyik faluban, hogy a hentes- és mészáros üzlet előtt vagy harminc asszony husért állt sorba. ez természetesen nem lélekemelő látvány, jobb lenne, ha több hus volna. az igazság az, hogy a husellátás a jelenlegi igényekhez képest nem kielégítő.

de amikor az alkotmány ünnepére, meg a husz esztendőre, meg a régi és az új világra gondolok, az is eszembe jut, hogy 25 évvel ezelőtt az a harminc falusi asszony nem állt volna ott a hentes és mészáros előtt. nem azért, mert sok hus volt, sem nem azért, mert nekik nem kellett, hanem egyéb okok miatt.

nálunk jelenleg a husfogyasztás országosan évenként és fejenként 50.3 kilogramm. ha a fejenkénti husfogyasztást nézzük, a 126 számontartott önálló állam között nagyon előkelő helyen vagyunk, még előkelőbb helyen, mint a tokiói olimpián voltunk. ez az igazság.

népünk vívmányai között, túl az élet anyagi feltételein és a művelődési lehetőségeken nagyon fontos és nagyon értékes az, hogy nálunk tisztelik a dolgozók emberi méltóságát és népünknek is megvan a maga becsülete.

valamikor sokat olvastam a régi középkori parasztfelkelésekről és azokról a követelés-listákról, amelyeket akkor a parasztok összeállítottak. minden ilyen követelés-listában szerepelt, hogy ne kelljen kilencedet, meg tizedet adni az uraknak és a papoknak, de mindegyik listában szerepelt az is, hogy nyilvánosan ne szégyenítsék meg az embert. ezért a követelésért is harcoltak és meghaltak.

a mi népünk becsülete nagy mértékben megnövekedett. ezt itt-hon gyakran nem tudjuk felmérni, de ha nemzetközi találkozók, megbeszélések más országok képviselőivel találkozunk, vagy eljönnek hozzánk tárgyalni és összehasonlítják saját viszonyait a mieinkkel, akkor hamarosan nyilvánvalóvá válik. legutóbb szerencsém volt tárgyalni sekou touré guineai elnökkel és kollégáival. belső elégedettséget és örömet érezhetett az ember, amikor Magyarországról beszéltek. /folyt.köv./

19.13/szb

-37-

bb 37. /kádár jános... 3. folyt./- szb

körülnéztek egy kicsit nálunk, megnézték a várost, az életet, érdeklődtek a munkafeltételek, iskolarendszerünk iránt és ezt mondták: mi is ezt szeretnénk elérni. az ő szemükben a mi népünk valóban nagyon magasan van és követendő példaként szolgál.

erre azt mondhatják, guinea kizsákmányolt, volt gyarmati ország, természetes, hogy nagyra tartják a mi eredményeinket. de - mondhatják - van más ország is, ahol jobban állnak, mint mi és legtöbbször amerikára hivatkoznak, mondván, hogy amerika gazdag. igaz, hogy ott vannak milliomosok, nem is kevés, és vannak nagyon gazdag emberek. de ahol milliomosok vannak, ott mindig vannak koldusok is és nem kevesen. mert ha egy embernek annyi vagyona van, mint ezer másnak, akkor ezer más éhezőnek, nincstelennek kell lennie, mert csak így - a kizsákmányolás révén - jöhet létre a vagyon. magyarország soha sem tudott vetekedni amerikával, már csak a területi nagyság, meg a lélekszám miatt sem. de milliomosaink nekünk is voltak és voltak koldusaink is. az egyik célunk, amiért harcoltunk, éppen az volt, hogy a dolgozó embernek legyen becsülete, keresete, tisztességes élete és tünjenek el az országból a milliomosok és a koldusok. ezt kivittuk és ez is nagyszerű győzelme a mi népünknek. és az az amerika, amelynek kormánya nem mulaszt el egyetlen alkalmat sem, hogy gazdagságával hancegjen, a szabadság, meg a demokrácia hazájának nevezze az országot, a saját állampolgárait öli. most nemrég los angeles-ben megmozdultak a megalázott és meggyötört néger munkások, de kegyetlenül leszámoltak velük. harmincnégy halottja, több mint 800 sebesültje volt az összetűzéseknek és 3 598 embert letartóztattak.

ne azok tanítsanak minket szabadságra, meg demokráciára, akik a saját állampolgáraikkal szemben a legdurvább önkényt és terrort alkalmazták és nem képesek az elemi állampolgári egyenjogúságot biztosítani.

a mi népi demokráciánk sokkal fejlettebb, mert igaz ugyan, hogy az emberek nem egyformák, hiszen soha sem egyformák, a törvény előtti egyenlőséget azonban mi kivittuk, jogait és kötelességeit tekintve minden állampolgár egyenlő, származására, vallására, minden egyébre való tekintet nélkül.

/ folyt.köv./

19.21/a

- 38 -

ME

bb 37. /kádár jános...4.folyt./-lm

ha az ember körülnéz az országban ezen az ünnepi napon, számbaveszi a 20 éves munka és harc eredményeit, általában ilyen eredményeket látunk. ami az országra érvényes általában, az természetesen érvényes az ország fővárosára és valamennyi megyéjére is. számon tartjuk és tudjuk azt is, milyen utat járt meg békés megye és dolgozó népe a szabadság birtokában az elmúlt 20 esztendőben. békés lényegében paraszti megye volt jelentéktelen iparral. a megyében jelenleg 30 000 ember dolgozik az iparban és a tervekben további üzemek létesítése és bővítése szerepel.

ami a falut illeti, szintén forradalmi változás történt. jelenleg 78 000 paraszti család él és dolgozik 166 termelőszövetkezetben. a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok, az erdőgazdaságok és más mezőgazdasági intézmények révén békés megye falusi dolgozó emberei is szocialista rendszerben, szocialista termelési viszonyok között, emberhez méltó viszonyok között élnek.

jó eredmények vannak a mezőgazdaság fejlesztésében is. a múlt esztendőben megyei átlagban a búzatermés holdanként 12.2 métermázsa volt. a kukoricánál az volt a megye célja, hogy elérje a 20 mázsát és egy hajszál híján el is érte. a megyei átlag holdanként 19.9 métermázsa volt. az állatállományál is megvan a megfelelő fejlődés. el lehet mondani, hogy mind az iparban, mind a mezőgazdaságban olyan fejlődés van a megyében, amilyen azelőtt sohasem volt, mert ez csak a mi rendszerünkben válhatott lehetségessé. megfelelő az életszínvonal is.

nagyon szép az is, amit a megye lakossága a közművelődésben elért. a helyzet itt talán jobb is az országos átlagnál: a lakosság 35 százaléka tanul, vagy mint iskolás, vagy mint felnőtt ember.

az eredményeket, amelyekről szóltam, népünk felszabadulásunkon túl a párt vezetésének, a helyes politikai munkának, a valódi kommunista politikának köszönheti. azoknak köszönhetjük eredményeinket, akik régen az életüket adták a mi szabadságunkért és elődeinkként küzdöttek nehéz viszonyok között, hogy a nép előbbre jusson, azoknak a veterán harcosoknak, akik ma is közöttünk élnek és akiket tisztelünk, becsülünk, adjuk meg nekik a tiszteletet minden alkalommal. ha mi örülünk annak, hogy kommunistákká lettünk, hogy nagy harci tapasztalatok birtokában dolgozhatunk, akkor köszönettel tartozunk azoknak, akik tanítottak bennünket és a harc útjára vezettek.

/folyt.köv./

19.26/szb

-39-

ME

bb 37. /kádár jános...5.folyt./-lm

köszönhetjük eredményeinket a dolgozó népeknek, mert az az igazság, hogy a párt kidolgozhatja a jó politikát, de abból valószínű csak akkor lesz, ha a dolgozó nép a magáévá teszi és munkával megvalósítja.

az eredményekkel egyébként úgy van az ember, hogy egyidejűleg kell megelégedettnek és elégedetlennek lennie. elégedettek lehetünk, mert ha hátra tekintünk, le tudjuk mérni, mit értünk el. a megelégedés érzésére azért van szüksége minden embernek, aki dolgozik és harcol, hogy tudja: van értelme a harcnak. elégedetleneknek pedig azért kell lennünk, mert tudjuk, mennyivel előbbre lehetnénk, ha még jobban dolgoztunk volna. és még jobban sarkal, ösztökél bennünket az igény, mert még elmondani is nagyon nehéz volna, hogy mennyivel többet kívánnak az emberek annál, ami már megvan. ezt az igényt nem kárhoztathatjuk, - hiszen ez az előrehaladás hajtóereje, - de megfelelően kell kezelnünk.

vivmányaink közül a legfontosabb, hogy megvetettük a szocialista társadalmi rend alapjait, véget vetettünk a kizsákmányolás rendszerének és ezzel megteremtettük annak feltételét, hogy minden alkotómunka eredménye a dolgozó nép javát szolgálja, akár közvetlenül, akár a jövőt megalapozó beruházások útján.

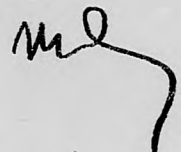
szólni szeretnék a jelenlegi helyzetről és politikánkról is. politikánk lényeges vonása, hogy változatlanul tovább akarjuk erősíteni a párt és a nép egységét, államunk legfőbb politikai alapját, a munkás-paraszt szövetséget.

a munkás-paraszt szövetségnek társadalmi célja van. kezdetben a régi fasiszta, félféudális, tőkés rendszer megsemmisítésére jött létre, jelenleg pedig a szocialista társadalom felépítését szolgálja. a két nagy dolgozó osztály egyetértése és szövetsége államunk legfőbb politikai alapja, mert népünk összes többi rétege e köré a két osztály köré tömörül, s ezt az egész összefogást a munkásosztály vezeti.

/ folyt.köv./

19.28/a

- 40 -

bb 37. /kádár jános ... 6. folyt./ m

politikánknak része a nemzeti összefogás, ugyancsak azzal a céllal, hogy az a szocialista társadalom teljes felépítését segítse elő. a horthy-világban az volt a helyzet, hogy a piros-fehér-zöld zászlót az urak vitték, az ő államukat jelképezte, s a mi kezünkben a vörös zászló volt. most mi azt valljuk, hogy egyik kezünkben a vörös, a másikban a nemzetiszínű zászlóval kell előre mennünk. azt mondjuk: nemzeti összefogást a szocialista társadalom felépítésére. és ha valaha jó kezekben volt a piros-fehér-zöld zászló, akkor most van jó kezekben, mert most nem a burzsoázia tartja, hanem maga a dolgozó nép. legyünk büszkék arra is, hogy szocializmust építünk, hogy a kommunista világnézetet hirdetjük, és arra is, hogy magyarok vagyunk és a piros-fehér-zöld zászlót is mi visszük előre.

ez a mi politikánk. védjük és erősítsük a népi hatalmat és építsük fel teljesen a szocialista társadalmat.

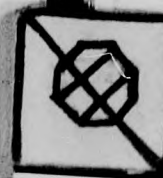
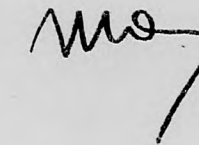
vannak persze kritikusaink is, itthon is, de még inkább a nagyvilágban, ez magától értetődik. vannak, akik azt mondják hogy konzervatívak vagyunk, mert most, a kibernetika, meg az atom korszakában marxot követjük. erre mi azt mondhatjuk, hogy amikor marx elkezdett írni, már három év múlva azt mondták róla, hogy elavult. közben elmúlt egy évszázad, és marx eszméje, a kommunizmus valósággá vált a világ jelentős részén; létrejött a szovjetunió, majd azt követően a szocialista világrendszer. hadd írják csak a burzsoá tudósok, hogy elavultak marx eszméi, ez mit sem változtat azon, hogy nemsokára az egész világon ezek az eszmék fognak uralkodni és mindenütt szocializmus, kommunizmus lesz.

vannak baloldali kritikusaink is, akik azt mondják, hogy nem vagyunk elég radikálisak, mintha inkább puhák, meg liberálisak lennénk. a radikalizmusról persze nem nehéz beszélni és ha a baloldali frázisok segítenének valamit, akkor egyáltalán nem kellene dolgozni. ez azonban egyedül nem segít; a szocialista társadalom felépítéséhez jó politika, meggyőzés, a fizikai dolgozó munkája, tudományos, mérnöki munka, tervezés kell. ez mind kell ahhoz, hogy eszméink valósággá váljanak.

/ folyt.köv./

19.40/a

- 41 -

bb 37. /kádár jános... 7. folyt./- szb

azt is mondják, hogy nem vagyunk elég erélyesek. ez persze megítélés dolga. mi azt tartjuk, hogy úgy jó, ahogyan most van; a nép nagy többsége - nemcsak a régi, meggyőződéses kommunisták - elfogadja a szocialista célt, beleilleszkedik a társadalmi rendbe, rendes és normális kapcsolatban van és együtt dolgozik a kommunistákkal. mit érnének azzal, ha az országban volna néhány százezer nagyon radikális kommunista, a nép többi része viszont szembefordulna a kommunizmus eszméivel? mit ér az ilyen radikalizmus? az a véleményünk tehát, hogy folytatjuk bevált politikánkat, mert jó eredményei vannak, s megvédjük - mind a jobboldaliakkal, mind a kalandorkodásra hajlamos álbaldaliakkal szemben.

azoknak pedig, akik azt mondják, hogy liberálisak, puhák vagyunk, azt felelem, hogy az eszme hirdetésében legfőbb fegyverünk a meggyőzés.

eszmét nem lehet furkósbottal terjeszteni. csöndet lehet csinálni furkósbottal, de eszmét hirdetni, tömegeket megnyerni nem lehet. beszélgetni kell, meggyőzni, még meggyőzni, még meggyőzni, még vitatkozni. ha nem szükséges, miért verjük az asztalt, miért kiabálunk, miért riasszuk el az embereket az üggyől azzal, hogy a nem ellenséges embereket is az ellenségnek ajánlódunk, vagy odaszívjuk. természetesen van határ is, az, amikor valaki kezdet akar emelni rendszerünkre. akkor közbetép a népi államhatalom. a meggyőző szóval kezdjük - ez a legerősebb fegyverünk -, de tartaléknak ott kell lennie népi államunk erejének is. ezt sem szégyelljük igénybe venni, ha a szép szó nem segít. de a szép szó az óriási előnye van. annak idején már Lenin azt tanította, hogy ha az ellenségesen fellépő emberekkel szemben csak adminisztratív eszközt alkalmazunk, tehát bebörtönözzük, de nem leplezzük le őket a nép előtt, akkor nem elég hatásos az adminisztratív eszköz sem.

most is előfordul, hogy valakit becsuknak nálunk, ha meg nem engedhető dolgot tesz, ha a rendszer ellen fordul. itt is érvényesül az állampolgári egyenlőség. nyugaton például most amint békétlenkednek egyesek, hogy nálunk papokat tartóztattak le. semmiféle papokat nem tartóztattak le, de az utóbbi hónapokban letartóztattak két-három segéd munkást, akik azelőtt szerzetesek voltak. nálunk állampolgári egyenlőség van. ha valaki a rendszer ellen uszít, vagy szervezkedik, őrizetbe veszik, és megindítják ellene a megfelelő eljárást, függetlenül attól, hogy szerzetes volt-e azelőtt, vagy sem.

ma vannak nálunk meggyőződéses kommunisták, szocialista emberek, - ezek nagyon nagy többségben vannak - van egy kevés antikommunista is, de közbül még van nagyon sok ember, aki se nem kommunista, se nem antikommunista.

/folyt.köv./

19.55/szb

bb 37. /kádár jános... 8. folyt./- szb

egyesek nem értették, hogy egy hazafias népfront-összejövetelen, megfordítva azt a jelszót, hogy aki nincs velünk, az ellenünk van, egyszer azt mondtam, hogy aki nincs ellenünk, az velünk van. megmagyarázom, hogyan értettem. amikor fegyveres összezúzás, harc folyik, természetesen teljesen más szabályok uralkodnak, de normális viszonyok között, békés államban, szocialista rendszerben igenis mondhatjuk, hogy aki nem összeesküvő, nem folytat akmunkát, nincs ellenünk, az velünk van. az ilyen embereknek is van munkahelyük - hivatal, gyár, vagy mezőgazdasági üzem - minden reggel bemennek, dolgoznak és ha tetszik nekik, ha nem, ténylegesen a szocialista társadalom építésében vesznek részt, mert az egész társadalom a szocializmust építi. ebben az értelemben mondtam, hogy aki nincs ellenünk, az velünk van. ez helyes is. nem szabad a mostani helyzetet lebecsülni. nem kell lebecsülni, hogy a nép nagy többsége jó szívet magáévá teszi a párt politikáját és a párt módszereit. mert nemcsak az a döntő, hogy mit hirdetek, az is számít, hogy hogyan hirdetem. ezért van fontossága a módszernek a párt politikájában. demokratikus módszereink vannak minden becsületes dolgozóval szemben, és erélyes módszereink vannak tartalékban a nem becsületes emberekkel szemben. ez a helyes. így építünk és dolgozunk a gazdasági élet területén, a kulturális élet területén és minden más területen.

nemrégiben jelent meg a népgazdasági terv első félévének teljesítéséről szóló jelentés. ezzel kapcsolatban nyilvánosságra hozták a kormány értékelését is a fél évről. a számok nem rosszak és ebben már tükröződik a központi bizottság gazdasági munkával foglalkozó decemberi határozatának jó eredménye. az ipari termelés 6 százalékkal növekedett, a termelékenység 5 százalékkal és a legfontosabb az egészben az, hogy a termelés mennyiségi növekedésének 85 százalékát nem új létszámmal érték el, hanem a munka nagyobb termelékenységével.

ennek a határozatnak a szellemében dolgozunk tovább, ilyen lendülettel és keményen, gondoljon mindenki arra, hogy a mostani félév ötéves tervünk utolsó fél esztendeje. ha a lehetőségeket kihasználjuk, most tudjuk kiharcolni a terv jobb teljesítését.

vannak természetesen problémák, nehézségek, akadályok is, amelyek különböző emberekre különbözőképpen hatnak. a kishitű embert az akadály letöri, a bátor embert még nagyobb bátorságra serkenti. akadály mindig volt, a fejünket mindig kellett törnünk és dolgozni mindig kellett. az akadályokkal is bátran szembe kell nézni és harccal, két kezünk munkájával, ésszel le lehet őket küzdeni.

/folyt.köv./

19.58/szb

bb 37. /kádár jános ... 9. folyt./ m

az akadályok részben történelmi, hiszen nekünk évszázados elmaradást kellett 20 esztendő alatt behoznunk. Le kellett győznünk közbeeső akadályokat is, mint a száj- és körömfájás, a rettenetes esőzések egész tavasszal, azután a nagy árvíz. amikor mindenféle bajok vannak, egyesek sopánkodnak, összecsapják a kezüket: istenem, mi lesz? nem azon kell gondolkoznunk, hogy most mi lesz, hanem azt kell mondanunk, hogy ha cigány-gyerekek potyognak az égből, akkor is kommunizmus lesz. és ha így látunk hozzá, akkor legyőzünk minden nehézséget, de ha minden akadálynak úgy állunk hozzá, hogy most mi lesz, akkor semmi sem lesz, csak ijedelem. emlékezzünk csak, hogy álltunk a tavaszon: folyton csak szakadt, esett, törpe maradt a kukorica, de amikor végül mégis kisütött a nap, egyszerre megugrott, nagyon jól fejlődtek, a buza is, az árpa is fejlett. az állattállományunk alapjában véve kiheverte a nagyon súlyos száj- és körömfájást és most dolgozunk, harcolunk éves tervünk, ötéves tervünk jó befejezéséért. alkalmatlan és rossz volt az idő a munkára, minden torlódott, minden csuszott, még most is késésekben vagyunk, minden nehézség ellenére megyünk előre. és meg kell mondanom, hogy le a kalappal a mezőgazdasági dolgozó emberek előtt, mert fiatal és öreg, ha az idő egy kicsit megengedte, az állami gazdaságokban, a tsz-ekben kint volt a földeken és dolgozott, sokszor úgy, hogy ott várta, hogy az idő megjavuljon. a munka nagy részét el is végezték.

országosan most az aratási munkában vagyunk, ami az idén nagy és különösen nehéz. pillanatnyilag az egész országban 90 százalék felett van a learatott gabona részaránya. jelenleg a dolog úgy áll, hogy a gabona-veszteség közel négy százalék - ennyi ment tönkre a belvizek, meg a kiöntések miatt - viszont a gabonatermés országosan - ugylátszik - valamivel a tervezett felett lesz és valószínű, hogy kenyérgabona-tervünket mégis teljesítjük. ami a kukoricát illeti, az is jól mutat és ha szép, napos őszünk lesz, akkor a kukorica-termés is rendben lesz. ezért mondom, hogy ha összefogva megnyomjuk a munkát, akkor legyőzzük a nehézségeket, viszont ha nem, akkor a nehézségek győznek le minket.

munkánk nemzetközi feltételei központi bizottságunk, kormányunk értékelése és személyes meggyőződésem szerint is adva vannak. a nemzetközi helyzet jelenleg bonyolult, nehéz és az utóbbi esztendőben bizonyos értelemben élesedett. a nemzetközi reakció támadásba kezdett és különösképpen a világreakció élén álló egyesült államok különböző agresszív lépéseket fogantatosított már a múlt esztendőben.

19.59/a

- 44 -

/folyt.köv./

me

bb 37. /kádár jános ... 10. folyt./ m

különösen felháborító és súlyos az egyesült államok agressziója vietnamban. dél-vietnamban már 90.000 amerikai katonát raktak partra és terrorizálják, elnyomják a délvietnami népet. támadják és bombázzák észak-vietnamot, a vietnami demokratikus köztársaságot.

pártunk és kormányunk álláspontja ebben a kérdésben világos. mi a leghatározottabban, a legélesebben elítéljük az egyesült államok agresszív lépéseit. az az elvi álláspontunk és meggyőződésünk, hogy egy ország belügyeibe senkinek sincs joga beavatkozni, az egyesült államoknak sem. az a meggyőződésünk és elvi álláspontunk, hogy a gyarmati rendszert, és annak újabb formáját, a neokolonializmust is meg kell semmisíteni, fel kell számolni. az az elvi álláspontunk, hogy az államoknak békében és függetlenségben kell élniük és ezért minden háborus provokációt és agressziót elítélünk.

mi szolidárisak vagyunk a vietnami néppel, a dél-vietnamban élőkkel és az észak-vietnamiakkal egyaránt.

az agresszió politikája természetesen az imperializmus és a kapitalizmus belső törvényszerűségéből folyik, mert az imperialisták nem tudnak az emberiségnek mást adni, csak elnyomást és háborút. amikor módjuk volt rá, két világháborút zudítottak az emberiség nyakába. az ő tudományuk abból áll, hogy a nép véréből aranyat sajtoljanak ki.

most az egyesült államok sajtójában nyilvánosságra hozták, hogy miközben növelik a hadsereg létszámát, fokozzák dél-vietnami beavatkozásukat, az egyesült államok nagy vállalatjai milyen jó üzletet csinálnak. nyilvánosan közzétették, hogy a husz legnagyobb amerikai monopólium az év első felében, első hat hónapjában két és félmilliárd dollár profitot zsebelt be. ezért mondjuk mi teljes igazsággal és joggal, hogy a kapitalizmus tudománya, az imperialisták tudománya abból áll, hogy a nép véréből és könyveiből aranyat sajtolnak. ne csodálkozzanak, ha a népek egyszer megunják a dolgot, harcolnak ellenük és meg fogják semmisíteni hatalmukat. a világtörténelem és az osztályharc arra tanít, hogy bár a népeknek sok szenvedést kell elviselniük, sokáig uralkodik rajtuk az imperializmus, sokszor arat közbeeső győzelmet, a végén mindig a népek győzedelmeskednek.

/folyt.köv./

me

19.59/m

- 45 -

bb 37. /kádár jános... 11. folyt./- szb

ami bennünket, szocialista országokat és más haladó országokat és népeket illet, egy a kötelességünk: segítsük a vietnami nép harcát. vietnami testvéreink a mi szabadságunkért és függetlenségünkért is harcolnak, amikor saját földjüket védik és nekünk erkölcsi kötelességünk, hogy segítsük őket. segítjük és segíteni fogjuk őket a jövőben is. tájékoztathatom önöket arról, hogy vietnamban harcoló testvéreink a szocialista világtól eddig minden támogatást megkaptak harcukhoz, amit kértek és ezután is meg fognak kapni mindent. a fő segítséget - ezt is meg kell mondanom - most is, mint az utóbbi évtizedekben, minden hasonló harcban mindenkor, a szovjetunió nyújtja, de minden szocialista országnak becsületesen ki kell vennie a részét belőle, nekünk is és ki is vesszük. ami erőnk-ből és lehetőségeinkből telik, azt a segítséget megadjuk vietnamban harcoló testvéreinknek és a jövőben is meg fogjuk adni.

mi azt valljuk, hogy a szocializmus világügy, a béke az egész emberiség ügye és mind a szocializmus, mind a béke ügye oszthatatlan. aki a szocializmus és a béke híve, annak mindig ott van a helye, ahol ki kell állni a szocializmusért, a nemzeti függetlenségért, és a békéért. a mi feladatunk, hogy változatlanul és minden területen harcoljunk az imperializmus agressziója, a gyarmati rendszer ellen, és politikánk célja az is, hogy megakadályozzuk egy új világháború kitörését. a szocializmus, a kommunizmus az emberiség történelmének meghatározó erejévé vált és ezért törődnie kell az emberiség legfőbb problémájával. a jelenlegi viszonyok közt az emberiségnek létérdeke fűződik ahhoz, hogy megakadályozzuk egy új világháború kitörését és ezért ma a kommunizmus minden őszinte híve a békének is híve. a szocializmus építésének érdekei is megkövetelik, hogy béke legyen. kötelességünk, hogy megakadályozzuk a világháború kitörését.

ha valakivel vitatkozni kell, hogy ez helyes dolog-e, akkor nyugodtan vitatkozzunk és mutassunk rá, hogy a kommunizmust nekünk nem kell a régi világ pusztulása, száz- és százmillió ember pusztulása árán felépítenünk. van olyan ereje a mi eszméinknek, hogy az adott nemzetközi viszonyok között is győzelemre juthatnak az egész világon.

a szocialista országok és a nemrégiben felszabadult országok alapvető érdekei egybeesnek az imperializmussal szemben. nézeteink nem száz százalékig azonosak, mert az egyes országok a fejlődés különböző fokán vannak, s a fejlődésének megvannak a maga sajátosságai. /folyt.köv./

20.05/szb

-46-

bb 37. /kádár jános... 12. folyt./- szb

különböző nézetek vannak, de az alapvető érdek az, hogy az imperialistákkal szemben legyünk egységesek. a jelenlegi helyzetben ez különösen fontos és elsősorban érvényes a vietnamban folyó harcra, amely ma a nemzetközi helyzet legbonyolultabb és legsúlyosabb kérdése.

ennyiben akartam emlékeztetni pártunk bel- és külpolitikájára. e politika helyességét lemerítették az emberek, s azt hiszem, a legszigorubb kritikus sem állíthatja, hogy a mérleg negatív.

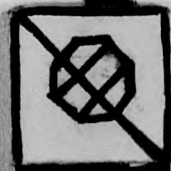
természetesen igaz az is, hogy javítani kell a munkát. most napirenden van egy sor kérdés, mert a fejlődés magasabb stádiumába jutottunk, még hatékonyabban kell dolgoznunk gazdasági vonalon, még értelmesebben és jobban kell folytatnunk művelődéspolitikánkat, javítanunk és fejleszteniünk kell a párt politikáját, a párt és a tömegek kapcsolatát. a párt következő kongresszusának előkészületei nagyon jó alkalmat adnak majd a békécsabaiaknak is, a megyeiaknak is, a központi bizottságnak is, hogy felmérjük a tapasztalatokat, az eredményeket, számbavegyük a hibákat és megvizsgáljuk, hol és miként kell munkánkon javítanunk.

a központi bizottság biztosan kezében tartja az ügyek vezetését, irányítását. szüntelenül arra törekszünk, hogy a tömegekkel együtt dolgozzunk. a tapasztalat bizonyítja, hogy a világos, határozott és megfelelő pártvezetés elengedhetetlen feltétele az előrehaladásnak, a jobb életnek. ha ezt követjük, ha hívek maradunk marxista elveinkhez, ahhoz, hogy a néptömegekkel, a munkásosztállyal, a parasztsággal, az értelmiségiekkel nagyon szoros egységben dolgozzunk, ha a hibákat nem kenjük el, de az eredményeket sem becsüljük le, akkor, ahogyan az elmúlt években nagy sikereket és eredményeket értünk el, ugyanúgy a jövőben is a szocializmus új győzelmeit hozzák népünk számára.

a párt a munkás-, a paraszttömegekre, az értelmiségi tömegekre, a nép erejére épít és támaszkodik. nemzetközi téren velünk van a szovjetunió, a szocialista országok, és az imperializmus ellen küzdő minden nép. szilárd meggyőződésünk, hogy a szocialista és minden más imperialista-ellenes ország együttes ereje nagyobb, mint az imperializmusé és ez az erő az emberiség életét a haladás irányába fogja vinni. /folyt.köv./

20.10/- szb

-47-

bb 37. /kádár jános... 13. folyt./- szb

ez az erő legyőzhetetlen. bármit csinálnak, bárhol támadnak az imperialisták, végső soron kudarc vár rájuk. az emberi történelem olyan fejlődési fokot ért el, hogy ez már nem az imperialisták kora. az emberiség történelmének meghatározója most már a szocialista világrendszer és a gyarmati rendszer ellen küzdő többi nép ereje.

engedjék meg, hogy az alkotmány ünnepén még egyszer köszönetet mondjak a szives fogadtatásért és a központi bizottság nevében szívből köszöntsem békéscsaba és békés megye dolgozóit. gratulálunk eredményeikhez, jó egészséget kívánunk a további munkához és újabb sikereket. nézzenek bizakodva a jövőbe! minden jót, elvtársak! /mti/

--

20.14/- szb

-48-

bb 22. /jó hangulatban , 3. folyt./ m

ember-ember hátán szorongott a strandokon. már jókor reggel hosszú sorok kigyóztak a pénztáraknál, s a „későn jövőknek,, akik déltájban határozták el, hogy megmártóznak, már vetkőzőhely sem jutott. tizezrek lubickoltak a palatinuson, a gellértenben, a dagályban, és a többi pestbudai strand medencéiben. plédektől, takaróktól, embercsoportoktól tarkállott a hűvös-völgyi nagyrét, a népliget, a városliget is. akószámra fogyott a sör, a bor és palackok tizezreit üritették ki az üdítő italok kedvelői. a gellérthegytől, ahol a hagyományos budai néplünnepélyre gyűltek össze az 1. kerület és a szomszédos városrészek lakói, a hűvös-völgyig, szinte megállás nélkül forogtak a körhinták, s szünet nélkül durrogtak a céllövöldékben a puskák. régen látott nagy forgalmat bonyolított le a vidámpark is. valószínű emberfolyam hömpölygött a hajdani vurstli utcácskáin és sokan tették próbára a szórakoztató kombi_nát alkotmány-ünnepi ujdonságát, a most felavatott go-kart versenypályát.

telt ház volt a szabadtéri színpadokon. hívtásos művészek és műkedvelő együttesek, valamint szólísták műsora szórakoztatta a jókedvű vendégsereget. a hangulatos tréfák, jelenetek nyomán messzire hangzott a kacagás, s alig győzték a szereplők a ráadást. a halászbástyán délutáni hangverseny fogadta a sétálókát. ünnepi koncertet rendeztek a károlyi-kertben, s ennek nemcsak a szereplő művészek adták meg a rangját, hanem az is, hogy bevételét az árvizkárosultak javára ajánlották fel.

számos városrészben munkás-paraszt találkozóra szólta a meghívó. a cinkotai művelődési házban a 16. kerületi üzemek dolgozóit látták vendégül az aranykalász termelőszövetkezet tagjai. az összejövetel első részében szatmári nagy imre, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára méltatta az alkotmány és az új kenyér ünnepének jelentőségét, majd gazdag műsor pergett, s végül megszólalt a talpalávaló.

az esti lámpagyújtás után sem csappant a jókedv. tíz és tízezrek sétáltak a köruton, a rákóczi uton, a kossuth lajos utcában, a duna-parton - mindenütt a fővárosban, gyönyörködtek a fényekben fürdő halászbástyában, a mátyás templomban, a parlamentben, a lánchid karcsun ivelő szilvettjében és a budapesti látkép többi nevezetességében. utasokkal megrakottan siklottak a dunán a sétahajók, s a tereken, a művelődési házakban kivilágoskivirradtig állt a bál. /mti/

...-

20.29/szb

-49-

bb. 34./ vidéki..... 2. folyt./a

vas megye

szombathelyen az ady endre téri nagygyűlésen szegedi nándor a megyei pártbizottság tagja szólt az egybegyűltekhez. hidasi györgy, autóközlekedési vezérigazgatóság vezérigazgatóhelyettese pénteken átadta rendeltetésének a város - hatmillió forintos beruházással létesített-új autóbusz-állomás épületét. a savaria muzeumban reismann jános grafikáiból nyitottak tárlatot. három-három millió forintot költöttek a répcelaki, a vépi és a jánosházai új gimnáziumok felépítésére - mind-egyiket augusztus 20-án avatták.

borsod megye

önkéntes ifjúsági brigádok az alkotmány napján is arattak a borsodi földeken; elsősorban az északi járásokban, sátor-aljajuhely és encs környékén gyorsították a betakarítási munkákat. nem szegték meg régi szokásukat az idén sem a lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár dolgozói, akik minden esztendőben a bükk egyik legszebb részén, királyasztalon köszöntik augusztus 20-át. borsod ,, kis balatonján,, a mályi tavon uszóbajnokság és látványos vitorlaversenyt nyújtott lehetőséget kellemes időtöltésre, s e lehetőséggel - nézőként -többezren éltek is. pedagógus-lakásokat adtak át sajópüspöki új tanítóinak.

hajdu-bihar megye

kevés városban volt olyan gazdag a program, mint debrecenben. többek között a nagyerdei szabadtéri színpadon az otp megrendezte a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek 17. sorsolását; ugyancsak a nagyerdő volt a színhelye az első tisztán-tuli autóstalálkozóknak, a népes mezőnyű nemzetközi motorkerékpáros versenynek. a vidám park több mint 20 000 látogatót fogadott. naphosszat tartó arató ünnepség volt a hortobágyon, ahol sűrűn váltakoztak a színes események, kulturális és sportrendezvények. a csárdával szembeni - műemlékké nyilvánított - szekérállás épületében megnyitották a hortobágy muzeumot. premierként a pusztai emberek, tájak neves festője, káplár miklós képeiből sorakoztattak fel gazdag kollekción. sok nézője akadt a csikósok bravuros-látványos ügyességivel. hajduböszörmény kisz fiataljai komszomol-küldöttséget láttak vendégül az ünnep alkalmából.

komárom megye

oroszlányban - a délelőtti nagygyűlés után - a város művészeti együttesei gondoskodtak színes kultúrális programról. a bányászváros vendége volt pénteken a 90 tagú zwickaui népi együttes - fellépésükhöz a németajku nemzeti-ségek sokan eljöttek a környező községekből. tatabányán kerületenként tartották meg - bányászok, munkások meghívásával - a hagyományos kenyérszegű ünnepségeket.
/ folyt.köv./

bb 34. /vidéki ... 3. folyt./ m

nógrád megye

a palócok népiünnepélye tarkította az idén a nógrád megyei munkás-paraszt találkozók sorát. hollókő volt egyébként a színes palóc-rendezvény színhelye. a sajátos népi hagyományok bemutatása mellett a sokoldalú programban nem mindennapi vendéglátás is szerepelt: a megyében körutazó ndk-beli pionir-kórus pénteken hollókőre látogatott. az eisleben-helbra-i gyerekeket itteni nagyszerű műsoruk után karancslapujtó bányászkollektívái hívták vendégségbe. kedves esemény volt a mátraverébelyi menyecske-táncsoport első bemutatkozása, amelyet ugyancsak az ünnepnapra időzítettek.

bács-kiskun megye

valamennyi város és nagyközség tartott ünnepi gyűlést, illetve tanácsulást - bács-kiskun megyében, szeremlén és jászszent-lászlón modern filmszínház nyitott kaput, solton kulcsot kaptak az új pedagóguslakások tulajdonosai, hartán törpevizmű kezdte meg működését, a kecskeméti cipőgyár tágas műhelycsarnokkal bővült. bácska központjában, baján orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja volt az alkotmány napi nagygyűlés szónoka.

győr-sopron megye

szany község nagygyűlésén lombos ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a győr megyei pártbizottság első titkára mondott beszédet a megjelent ünneplők előtt. hasonló összejevetelt egyébként a megye legtöbb községében rendeztek. a szigetközi terület iskolahálózata egy új, négytantermes tanintézménnyel bővült - darnózseli községben nyitották meg.

zala megye

a zalaegerszegiek pénteken a városi ligetbe vonultak, hogy meghallgassák földes lászlónak, az mszmp központi bizottsága tagjának alkotmány napi beszédét. a letenyei gyűlés szónoka péter ernő, az mszmp központi bizottságának tagja, a pedagógus szakszervezet főtitkára volt. a megye számos községe - korábban tett felajánlását teljesítve - a gabonabetakarítási munkák elvégzésével köszöntötte augusztus 20-át.

tolna megye

itt nem egy községben az alkotmány ünnepének előestéjén emlékeztek meg az 1949-es történelmi eseményről: az állami élet legfontosabb alapokmányának elfogadásáról. így a pénteki napot a mezőgazdasági munkások számos csoportja a földeken tölthette, hogy mihamarabb végezzenek az aratással. amelyik tsz-nek már nincs lábán álló gabonája, onnan kiránduló csoportok indultak országjárásra: a tolnanémediek például a balatonhoz igyekeztek, a simontornyaiak szegedre látogattak. tamásiban sokan néztek végig a több napos területi lovasbajnokság pénteki műsorát, amelynek legizgalmasabb része a fogatverseny volt./folyt.köv./

20.42/szb

-51-

bb 34. /vidéki 4. folyt./ m

csongrád megye

több mint száz helyütt volt ünnepi gyűlés és munkás-paraszt találkozó csongrád megyében. a nagylakiak községi özsze-
szejövetelükön az új kenyérrel együtt új munkasikert ünnepeltek:
az építőipari és a gyárépítő munkások felajánlása-képpen határ-
idő előtt kezdette meg próbaüzemelését az automata gépsorok-
kal felszerelt pozdorjalemezgyár. balástya község lakóinak ál-
talános iskolát, a csanytelekieknek szélesvásznú filmszínházat
adtak át augusztus 20-án.

pest megye

varga péter, a megyei tanács vb. elnöke és turán szakali
józsef, a megyei pártbizottság titkára szólott a kiskunlacházai
nagygyűlés részvevőjéhez. nagykőrösön dr. magyar andrás, a gö-
döllői agrártudományi egyetem rektora mondott beszédet. többszáz
mezőgazdasági munkás követte egymást az aratók látványos felvo-
nulásán zsámbók községben.

szolnok megye

a gyárakban, tsz-ekben, intézményeknél már csütörtökön el-
kezdődött ünnepségsorozat augusztus 20-án karcag, kisujszállás,
fegyvernek, turkeve, jászberény, tószeg, tiszajenő s több
más község vidám kulturális találkozóival folytatódott. tisz-
várkonyban új tanyai kollégiumot adtak át rendeltetésének,
jászszági, nagykunsági és tiszazugi sportegyesületek sokféle
ügyességi versenyt rendeztek.

/mt1/

...

20,50/m

- 52 -

bb 38. a szerkesztőségek figyelmébe!

szb -cz

1965. augusztus 20.

mai bb 24-es számú hírünket visszavonjuk és helyettes az
alábbi szöveget adjuk:

kállai gyűlésnek, a minisztertanács elnökének beszéde az
universiadén

vg/sk szb -cz

1965. augusztus 20.

tisztelt közönség!
kedves vendégeink!
kedves barátaink!

a világ ifjúságának legjobb sportolói vonultak fel ezekben
a percekben a budapesti népstadion küzdőterére és vesznek részt
a holnapi nappal induló nemes küzdelemben.

a magyar népköztársaság kormánya, a sportszerető magyar nép
nevében meleg vendégszeretettel köszöntöm budapestben a nemzet-
közi főiskolai világjátékok, az universiade valamennyi részve-
vőjét.

örömünkre szolgál, hogy a nemzetközi egyetemi sportszövet-
ség megtisztelő megbízásából most budapestben adhattak egymás-
nak találkozókat a világ legjobb főiskolás sportolói.

hazánkban - mint önök is meggyőződhetnek róla - nagy nép-
szerűségnek örvend a sport. száz és százazrek hódolnak e nemes
szervevénynek. a sportban mi nemcsak testedzést, és ezzel
együtt a lélek nemesítését, hanem a népek közötti közeledés és
barátság egyik eszközét látjuk, s vállaljuk, hogy a világ kü-
lönböző nemzetei fiainak és leányainak ez a nemes vetélkedése
a békét, és a népek közötti barátságot erősíti.

a budapesti universiaden - amely a legnépesebb az eddig
megrendezett közt - öt világrész 35 országának, mintegy
2500 sportolója vesz részt. különböző társadalmi rendszerű ál-
lamokból jöttek, s minden bizonnyal különböző életfelfogást és
nézeteket képviselnek, de összefüzi őket a sportbarátság szel-
leme, a szebbre, a jobbra, a nemesebbre való törekvés, s ez-
zel is a világ népeink közeledését és egységét szolgálják.

/folyt.köv./
20,55/m

- 53 -

bb 38. /szerk.figy. kállai beszéd... 1. folyt./- szb

olyan korban élünk, amikor az emberiség egyre nagyobb és nemesebb célokat tűz maga elé, mind nagyobbra és magasabbra tör. ezen a nagy nemzetközi sportversenyen rajthoz állnak, s a küzdőtérre lépnek a világszerte ismert, kitűnő sportolók, hogy tovább öregbítsék hazájuk, népük, saját maguk hírnevét. elindulnak olyan fiatalok is, akik számára talán ez az alkalom ad első nagy lehetőséget, hogy nevüket a sport nemzetközi dicsőségtáblájára jegyezzék.

kivánom, hogy a budapesti universiade magas színvonalu, szép és sportszerű küzdelmet hozzon. érjenek el a sport érdekes, ismert mesterei újabb nagyszerű eredményeket, de legyen ~~szá~~ verseny az új, fiatal tehetségek kibontakozásának és első nagy sikerének színhelye is.

kivánjuk, hogy érezzék jól magukat hazánkban, s az eredményes versengés mellett találjanak módot arra is, hogy megismerkedjenek a magyar főváros nevezetességeivel, lakóinak életével.

a sportban, a munkában, a tanulásban, s a magánéletben sok sikert, szerencsét és boldogságot kívánok minden részvevő sportolónak, edzőnek és vezetőnek, s azoknak a millióknak is, akik szerte a világon a népeknek ezt a nagyszerű vetélkedőjét szeretik, becsülik és támogatják.

a budapesti universiade küzdelmeit ezennel megnyitom.
/mti/

--

- v é g e -

20,55/m

- 54 -

Meg

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 153-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. augusztus 21.

bb 1. 1865-1965 - bánk bán a debreceni csokonai színházban
vid tf/tr szb sr 1965. augusztus 21.

a bánk bánt vitték színpadra első előadásuként száz esztendővel ezelőtt az akkor megnyitott első debreceni állandó színházban. jóllehet az idei évadot bevezető hivatalos társulati ülés még néhány napot várat magára: a centenáriumára készülő teátrum művészei - akik a minap érkeztek vissza nyári pihenőjükről - már most megkezdték katona józsef nagymultu színművének próbáit. mi sem természetesebb - mondották a színházban -, hogy a nevezetes évfordulón, ugyanugy, mint hajdan, 1865 október 7-én, most is a bánk bán lesz műsoron. /mti/

--

bb 2. értékes gyűjteménnyel gyarapodott az ország egyetlen eszperantó muzeuma

vid tf/tr szb sr 1965. augusztus 21.

szegeden, a művelődési palotában eszperantó-muzeum és könyvtár is van. éppen a napokban gazdagodott újabb értékes dokumentumokkal. répiás rezső szegedi nyugdíjas a nemzetközi nyelv egyetlen magyar muzeumának ajándékozta 240 kötet eszperantó nyelvű könyvből és sokféle folyóiratból álló magángyűjteményét. a nem mindennapi kollekciónban egyebek között angol, dán, belga, svájci, kínai nyomdákban készült eszperantó-antológiák, munkásmozgalmi tanulmányok, évkönyvek és különféle tudományágak szakszótárai szerepelnek.
/mti/

--

-1-

11.20m- szb

kl